

TÜRK SÖZÜ

13 MAYIS 1969
FİATİ 125 Krg.
YIL: 2 SAYI:

78

**MUSTAFA KEMAL
GELİYOR...**

Gripinli Patrona açık mektup

Mahmut Baksı

Sayın Patron..

Ah.. ;ok affedersiniz...

Sayın Büyük PATRON!

Fabrikanızda 34 gün işçi olarak çalışan bendeniz, siz velinimetime karşı şükranlarımı bildirmeyi görev addediyorum.

Değerli Patronum.. Dedem de patron olduğu için, (toprak ağası) patronların haleti ruhyesini yakından bilirim. Onun için hoşunuza gidecek ve sizleri bir hayli sevindirecek bir kaç söz etmeden geçemeyeceğim..

Efendim, bilindiği gibi, fabrikanızda GRİPİN ve OPON imal edilmektedir. Çağımız reklam çağı olduğu için, sizlerin reklamlara harcadığınız parayı da biliyorum.. İşte, bendeniz bu yükünüzü hafifletmek amacıyla, parasızpulsuz bir iki satırla reklamınızı yapmayı kendime amaç bildim.

Evet, değerli vatandaşlar..

— Baş ağrılarına karşı OPON..

— Diş ağrılarına karşı GRİPİN..

— Baş, diş, nezle, grip, ağrılarına karşı yine de Gripin..

— Kadınların muayyen günlerindeki halsizliklerine karşı yine de OPON...

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır * Eskiz ve program nazırların Objektif tavsiyelerde bulunulur * Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no: 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Nasıl sevgili Patronum? Beğendiniz mi? Şüphesiz evet.. Çünkü, ben bilirim patronların neden hoşlandıklarını.. Bilirim ya...

Sayın Patron,

Şimdi de müsadenizle bir iki noktaya değinmek istiyorum.. Nasıl olsa imanınız kadar sevdiğiniz kârlı reklamınızı yaptım.. Yani o tarafınız sağlama alındı..

Yıllardan beri boğaz tokluğuna çalıştırdığınız ve sırtlarından milyonları kazandığınız çilekeş işçilerinizi harcamak istiyorsunuz.. Elini, kolunu, göznurunu, gençliğini kaybeden işçilerinizi.. Ve sayın Patron bu iş için de hemen faaliyete geçip, gazetelere ilanlar verdiniz ve yeni yeni tam yolunacak işçileri almaya başladınız. Ve ben de verdiğiniz ilan üzerine fabrikınıza işçi olarak girdim.. Sırtıma kefeni andıran o beyaz önlüğü geçirir geçirmez de hemen beyin yıkamaya tâbi tutuldum.. Tabii yalnız ben değil, bütün arkadaşlar.. Ve beyinlerini 18 lira karşılığında yıkamak istemiyenlerle, kapıkulu takımınız arasında amansız bir mücadeleye başladım.. Çünkü sevgili Patronum, burada unuttuğunuz bir nokta vardı.. Evet, iyi hesap edememiş muhasebeciniz durumu.. Zira bugünün işçisi dünün bilimsiz işçisi değildir.. Emeginin değerini, sınıfının bilincini gayet iyi bilen işçidir bugünün işçisi.. İşte silâhları geri teptiren ve fabrikada kapıkulu takımınız ile beyinlerini yıkamak istemeyenlerin savaşı bundan doğdu.

Yalanlar, şantajlar, tehditler birbirini kovaladı durdu günlerce...

Sayın Patron,

Lâfi uzattım galiba... Yalnız sizden bir ricam var: Beynimi yıkamak istemediğim için mi sorgusuz-sualsiz işime son verildi? Veya saygısızlık yapıp, «Buranın sahibi kimdir?» dediğim için mi? Eminim büyük azaletiniz (!) bu sorularımı cevapsız bırakmayacaktır.

Satırlarına son verirken şunu da ilâve edeyim: Fabrikanızda çalıştığım süre içinde, Gripin işyerinizle ilgili hâtıralarımı ve Gripinin hangi şartlar içinde ve nasıl imal edildiğini de yazdım.. Farelerin cirit attığı, boklu ayaklarıyla içeride çalışan erkek işçi kardeşlerimin Gripinlere nasıl bastıklarını ve basılan bu Gripinlerin de nasıl ambalajlandığını da şu günler içinde bir kitapçık şeklinde yayınlayacağım.. Belki o zaman reklamınız daha da iyi olacaktır.

AP teşkilâtı devlet midir?

Gaziantep Yapı İşleri 9. Bölge Müdürlüğü Personel Şefi Hayri Balta, 2.1.1969 tarihinde İş Kanununun 13. maddesi uygulanarak işten atılmıştır. İş Kanununun 13. maddesi, bir işçinin veya personelin hiç bir sebep gösterilmeden işten atılmasına cevaz vermektedir.

Ancak işin ilginç yanı, bir devlet dairesi olan Yapı İşçileri 9. Bölge Müdürlüğünden, bir personelin atılmasına karar veren mercinin müdürlük değil de mahallî AP teşkilâtı olmasıdır.

Bu ilginç hikâyeyi Hayri Balta şöyle anlatıyor:

«Eniştem Doğan Kanevetçi, kendisinden ayrılmak isteyen kız kardeşimi evimde alıko-yuyorum diye iş yerim Md. Mv. Asım Ahi'ye telefonla ve de şifahi işten atılmam yolunda baskı yaparak: «Eğer siz atmazsanız Adalet Partisi yoluyla yine attırırım!» diyor. (Tarih: 16.12.1968).

Bundan sonra eniştem, Adalet Partisi Belediye Şehir Meclisi üyesi Şih Mehmet Saki ve başkaları ile anlaşarak, Gaziantep AP Merkez İlçe Yönetim Kurulu üyelerini tahrik ediyor. AP Merkez İlçe Yönetim Kurulu toplantı yaparak benim işten atılmam konusunu görüşüyor. Aynı toplantıda AP Merkez İlçe Yönetim Kurulu üyelerinden Zelzele Halil: «Görevi vatandaşa eklemek bulmak olan Partimiz bir vatandaşın ehmeği ile oynayamaz. Dairesinden iyi sülû almış bir adamı nasıl olur da bir-iki oy uğruna 'sinden atmak istersiniz. Yaptığınız iş partizanlıktır. Yapmayınız, ayıptır, günahıdır, Allah'tan korkun!» diyerek şikâyetçileri kovduğu gibi kapıyı da çekip çıkıyor. Buna rağmen AP Merkez İlçe Yönetim Kurulunca işten atılmama karar veriliyor. Ama ortada bir sebep yok. Bunun da çaresini buluyorlar. Şih Mehmet Saki ile yine AP Merkez İlçe Yönetim Kurulu üyesi Av. Hulûsi Yetkin'e hazırlattırılan bir yazıyı, kendi gazetelerinde yayınlattırıyorlar.

19 Aralık 1968 tarihli «Güneyde Uyanış» adlı gazetede yayınlanan yazı şöyledir:

«Aşırı sosyalist HAYRİ BALTA işittiği-mize göre 9. Bölge Müdürlüğüne Personel Şefi olarak getirilmiştir. Lise mezunu ve muadilleri veya yüksek tahsilden takıntılı nice Gaziantep'li gençler iş bulamazlarken, mukaddesatımıza düşman Moskova hayranlarının su başlarında masa sahibi olmaları Türkiye-mizin geleceği bakımından üzerinde durulması gereken bir problem olduğunu acaba ilgililer bilmezler mi?

Yukarıda adı geçen meşhur Hayri Balta gibileri koynunda saklayanlar ergeç hüsrana uğrayacaklardır ve bu kadirşinas milletin sabrı bir gün gelip taşacaktır. (İsim ve adres mahfuz).

Kendi yayınladıkları bu yazıyı bir yazı ekinde Bayındırlık Bakanı Orhan Alp'a göndererek: «Fîlân yerde çalışan adamın burada çalışması halk tarafından iyi karşılanmıyor. Böyle bir adamın devlet dairesinde çalışması Partimize oy kaybettireceğinden derhal görevine son verdirilmesi...» diyorlar. Bu yazıyı alan Bayındırlık Bakanı Orhan Alp derhal telefona sarılarak işyeri Müdürüm Halil S. Aksu'ya emir veriyor. Bu emir üzerine, İş Kanunu uyarınca, ve gazetede yayınlanan yazıdan tam 14 gün sonra iş akdim feshediliyor.»

Şimdi Hayri Balta soruyor:

Olur mu böyle olur mu?
Sorgusuz sualsiz bir işçi
Tutulup dışarı konur mu?
Konursa buna
Demokrasi denir mi?

Mustafa Kemal başyazı • Geliyor

Siyasî irticain saldırı plânlarını suya düşürmek için olsun,
Bağımsız Türkiye'nin gerçekleşmesi için olsun,
millîci güçbirliğinin ne kadar zorunlu olduğunu,
bilimsel determinizmden kaçmanın ne kadar beyhude olduğunu
son olaylar, bir kere daha,
bütün ayrıntılarıyla doğrulamış bulunuyor.

HALKIMIZIN çoğunlukla, dinî inançlarına bağlı bulunduğu, biyolojik ihtiyaçlarını bile karşılamakta çaresiz kaldığında, bu dinî inançların kendisine bir ümit kaynağı olduğu bilinen bir gerçektir.

İktidar Partisinin de, halkımızın bu inançlarını din simsarları aracılığı ile bazen de bilfiil Parti liderleriyle nasıl bir seçim geçim sorunu haline getirmiş olduğu da yine ayrı bir gerçek.

Şimdi bu gerçeklerin karşısında lâiklik prensibini cesur bir biçimde savunmuş olan Temyiz Mahkemesi Reisi İmran Öktem'in, iktidar partisi için, ne kadar katlanılması güç bir düşman olacağı kendiliğinden meydana çıkar. Nitekim merhumun sağlığında, milletin dinî duygularını rencide ettiği iddiasıyla AP'li yöneticiler ve denetimlerindeki besleme basın kendisine en hayasız şekilde saldırılarda bulunmuşlardı.

Temyiz Mahkemesi, kazaî kuvvette son sözü söyleyen bir kurum olması nedeniyle Öktem'in bu tutumu iktidar partisinin serinkanlılıkla ele alacağı bir sorun değildi. Memleket çapında tüm savcılar, yargıçları, avukatları, tüm kaza organlarını, ilerici, gerici akımları etkileyen bir kurum bu. AP yöneticileri ister ki, dinî politikaya âlet eden militanlarının savcıdan, yargıçtan korkusu olmasın. Özel olarak yetiştirilen polis kadrolarının bu militanları desteklemesi, bazı hallerde yetersiz kalabilirdi. Yassıada Mahkemeleri, ne de olsa, polisi, kanun dışı emirleri uygulamakta, biraz düşündürebilirdi. Sonra polis, savcıyı olsun, yargıcı olsun, uzun boylu karşıya almaktan da çekinebilirdi pekâlâ.

ÖKTEM'in son günlerinde doktorların kendisinden ümidi kestiği haberleri AP yöneticilerini kuşkusuz sevindirmiştir. Besleme basınının manşetleri, bu hususu, doğrulamaktaydı. Ama Öktem'in rahmete kavuşmasıyla iş bitmiyordu. Yerine bir başka reis seçilecekti. Eğer bu seçimi Adalet Bakanı'nın bizzat yapma yetkisi olsaydı bu gürültülere ihtiyaç kalmayacaktı kuşkusuz. Ama bu şimdilik imkânsızdı. Böyle bir günde seçilecek Reise ve o Reisi seçecekleri unutamayacakları bir ders vermekte büyük yararlar vardı. Cenaze namazı rahatlıkla kılınabilecek bir reis seçtirmenin yolunu bulmak gerekiyordu.

Kaybedilecek vakit yoktu. Ve Öktem daha ruhunu teslim etmeden cenaze namazının kıldırılmayacağı ilân edilmisti bile.

İstanbul'daki Kanlı - Pazar olaylarının kahramanları ne güne duruyordu. Boşuna mı hiçbirinin burnu bile

kanamamıştı. Sonra, biraz kesenin ağzını da açmanın zamanıydı. Paranın lâfı mı olurdu. Seçim mücadelesi fiilen başlamış mıydı?

Sonra AP. ye en yakın rakip olan ve lâiklik prensibini, özellikle muhalefette, şeklen de olsa, savunur görünen OHP liderleri ve o yolun yolcuları da güzel bir ders almalydı.

CAMI içinde geçen olaylar AP'li yöneticilerin bu tertipte başarılı olduklarını kanıtlar. Topçu Generalin, kendi sınıfından gelen İsmet Paşa'yı, tabancasını çekip olay yerinden uzaklaştırması, «Kâfirin büyüğü burada» gibisine bağrıışmaların olmasını ve bunların gazete sütunlarına geçmesini önleyememiştir. Daha sonra, kortejin yolunu değiştirip saldırganlara meydan okuması, İnönü'nün düne kadar karşısına aldığı anti-emperyalist eylem gösteren gençliğin olaylara müdahalesiyle, mümkün olmuştur. Ve bu anti-emperyalist güçler Bağımsız Türkiye'yi içtenlikle savunan Kemalist anlayışlı Öktem'in cenazesinin itilip kakılmasına göz yumamazdı.

Evdaki hesabın çarşıya uymadığı, ertesi günler, yalnız Ankara'da yüzbinlerce vatandaşın katıldığı, büyük yürüyüşlerin yapılmasıyla, yüzlerce kuruluşun bildirileri ile, protestoları ile meydana çıkmış bulunuyor.

İşin asıl önemli yönü, AP yöneticilerinin bütün çabalarına rağmen olayın tertipçisi durumundan sıyrılmayı bu kere başaramamış olmalarıdır. Bütün bu yürüyüşler, protestolar cami imamını değil, doğrudan doğruya AP iktidarını karşılarına almışlardır. Caddelerde AP iktidarı tel'in edilmiş, hükümetin istifası istenmiş ve siyasî irticain en çok ürktüğü, BAĞIMSIZ TÜRKİYE sloganı, ortalığı inletmiştir.

EVET, Bağımsız Türkiye'nin gerçekleşmesi yolunda sonuç alıcı adımlar atılmadıkça, emperyalistler ve yerli usakları sadece şehirlerimiz ve köylerimizin proleteriyasına kan kusturmakla kalmayacaklar, ve sadece devrimci güçleri dağıtma ve imha etme plânlarını uygulamakla kalmayacaklar, bağımsızlıktan yana olan lâiklik prensiplerini savunan Temyiz Reislerinin cenazelerine bile saldıracaklardır.

Siyasî irticain bu saldırı plânlarını suya düşürmek için olsun, Bağımsız Türkiye'nin gerçekleşmesi için olsun millîci güçbirliğinin ne kadar zorunlu olduğunu, bilimsel determinizmden kaçmanın ne kadar beyhude olduğunu son olaylar, bir kere daha, bütün ayrıntılarıyla doğrulamış bulunuyor.

TÜRK SOLU

olaylar

Sunu kesinlikle belirtelim ki, devrimci kardeşlik ve devrimci dayanışma, yerini bölgesellik ve şöven milliyetçiliğe bırakırsa, bunun zararı devrimci ideolojiye değil, devrimci eyleme olacaktır. İdeolojik yenilgilerini hazmedemeyenlere bu gerçeği bir kere daha hatırlatırız.

Toprak işgalleri

sürüp gidiyor, sürüp gidecek

Geçen ayın başında Torbalı'nın Hortuna, Pancar, Ayrancılar ve Kuşpurdil Çiftliğinin bazı kısımlarını köylüler, Hazineye ait olduğunu iddia ederek işgal etmişlerdi. Dört köy halkı, bu toprakları yıllarca ağalardan kiradıklarını bildirmiş, bu topraklarda hakları olduğunu açıklamışlardı. Ağaların gasbettikleri Hazine topraklarına ilgililer «tapu fazlası» diyorlardı. Bu topraklar Devletindi. Devlet, toprak reformunu yapmayı Anayasa ile kabul etmişti. Öyleyse köylüler de devletin topraklarını talancı ağalardan kurtarıyor; hakları olan emeklerinin ürününe sahip çıkıyorlardı.

Dört köy halkı ağalardan kurtardıkları toprakları vakıf haline getireceklerini bildiren gruplar halinde birlikte sürmeye başlamışlardı.

Nisan'ın son haftasında Gaziantep'te Oğuzeli ilçesinin Karadibek köyünde köylüler üç bin dönüm araziye işgal ettiler. Bu arazi tapulu sahipleri tarafından üç yıl süre ile başkalarına kiralanmak isteniyordu. Ortakçı köylüler kapı dışarı edilecekti. Dört yıl önce de 101 yıllık tapuları olduğunu ileri süren toprak ağaları ortakçıları kovmak istemişler, bunun üzerine köylüler bu toprakları işgal etmişlerdi. Hattâ keşfe gelen ilgililer kursurlardan güç kurtulmuşlardı.

AĞA EL ÜSTÜNDE KÖYLÜ ZINDANDA

Antalya'da, Manavgat'ın 180 haneli Çolaklı köyünde ağa zulmü, jandarma dipçisi altında inim inim inliyen insanlar var.

Çolaklı köylülerin bir süre önce mer'a olarak kullanmak üzere satın aldıkları 350 dönümlük araziye çok geçmeden Seki köyü ağaları göz koymuşlar. Sahte tapu göstererek bu topraklarda hak iddiasına girişmişler. Köylünün direnmesi ile başarısızlığa uğrayınca, talancı ağalar bu sefer de köy içindeki 350 dönümlük hazine arazisini sürmek istemişler ve bu konuda Manavgat Malmüdürlüğünden izin bile koparmışlardı.

Bunun üzerine Çolaklı köylüleri, sahibi oldukları veya Hazineye ait olup yıllardan beri ekip biçtikleri toprakları savunmaya giriştiler. Ağa hunhardır. Göz koyduğu topraklara traktörlerini sürmek ister. Köylü ayaklanır; eline ne geçirdiyse, taşla, sopayla traktörlere saldırır. Elllerinde çocuklarıyla kadınlar, hâmile kadınlar traktörlerin önüne yatarlar. 180 haneden 100'ünün toprağı bulunmayan Çolaklı köylüleri, ahnteriyle yoğurulan toprakları korumak için ağaların maşalarına karşı canını dişine takarak direnirler.

Ama ağalar arkalıdır. Çevre ilçelerden, Antalya'dan jandarma ve komando birlikleri yetiştirilir. Ağaların cesareti artmıştır. Ortalıkta tabanca ile gezinmeye başlarlar. Köy kuşatılır ve 16 kadın, 20 erkek fakir köylü tutulur. Ancak bundan sonra ağaların traktörleri, zaptedilmiş toprakları çığnemeye koyulabilmişti.

Sonradan 13 köylü kadın serbest bırakıl-

mıştır. Fakat hâlen Kiraz, Güllü ve Döndü adındaki köylü kadınlar Antalya Cezaevinde tutuklu bulunmaktadır. Manavgat Cezaevinde de on Çolaklı köylüsü erkek demir parmaklıklar arkasındadır.

Çolaklı köylülerinin Ankara'ya, devlet ve hükümet yöneticilerine, valiye şikâyetleri polis tarafından önlenmektedir.

Ağalar jandarma nezaretinde toprakları sürmeye devam etmektedirler. Köylüleri sindirmek için köy halkının ikişer hane halinde başka köylere nakledileceği tehditleri savrulmaktadır.

Talancı ağa el üstünde, fakir köylü zındandır; yıkılası düzen bu düzendir.

Bölgecilik, şöven milliyetçilik devrimci eylemin düşmanıdır

FKF İstanbul Sekreterliği, kişisel ihtiraslarını tatmin etmeyi devrimci mücadele sanan bir kişinin gayretiyle basılmış ve tahrip edilmiştir.

Olayın en dikkate değer yanı, vaktiyle devrimcilik iddia etmiş ve bu arada FKF'ye girebilmek için defalarca müracaat etmiş bir kişinin, FKF'yi basmak üzere memleketlilik kisvesi altında faşistlerle giriştiği işbirliğidir. Söylendiğine göre bu kişi, önce DÖB, daha sonra da FKF'ye alınmayışına çok içerlemekteymiş ve bu hırçın davranışlarının esas nedeni de oymuş. Pek ihtimal vermemekle beraber eğer sebep gerçekten buysa, öyle sanıyoruz ki, her iki örgüte de alınmayışının nedenini son davranışıyla kendisi göstermiştir.

FKF yönetimini kaybeden oportünistlerin körüklediği, bölgesellik ve şöven milliyetçilik akımlarının sonunun nereye varacağı bu olayda açıkça ortaya çıkmıştır. Geçen sayımızda yaptığımız uyarma anlaşılacak derecede değerlendirilememiştir. Fakat sunu kesinlikle belirtelim ki, devrimci kardeşlik ve devrimci dayanışma, yerini bölgesellik ve şöven milliyetçiliğe bırakırsa, bunun zararı devrimci ideolojiye değil, devrimci eyleme olacaktır. İdeolojik yenilgilerini hazmedemeyenlere bu gerçeği bir kere daha hatırlatırız.

FKF. İst. Sekreterliğinin saldırıdan sonra hali

Vietnam'daki Amerika

Bir yandan barış görüşmeleri süredursun, diğer yandan Amerikan emperyalizmi ve içerdeki ortakları, G. Vietnam'daki uzun vadeli çıkarlarının hesapları peşine düşmüşlerdir.

Bizde de birçok örnekleri bulunan yeni «Düyun-u Umumiye» benzeri örgütlerin, G. Vietnam'daki bir eşi olan «Ortak Kalkınma Grubu» başkanı Lillenthal, savaşın sonra, Güney Vietnam'ın kalkınması için gerekli paranın 2.5-5 milyar dolar olacağını nesap etmiş ve G. Vietnam'ın kalkınmasının Güney Kore' ninkinden daha kolay olacağı kehanetinde bulunmuştur.

Aynı örgütün kukla, yerli (ortak) başkanı ise, hazırlık çalışmalarını yaptıkları savaş sonrası kalkınma programının ilk üç yılı ve ondan sonraki yıllarından söz etmektedir.

Amerikalıların şimdiye kadar Vietnam'da inşa etmiş oldukları dört büyük liman, jetlerin de inip kalkmasına elverişli yarım düzine kadar havaalanı, daha henüz yolu bile olmayan ücra yerlerde inşa edilmiş uçaklar için birçok iniş seritleri, v.b. dikkate alınırsa, Amerikan emperyalizminin ülkeyi terketmeye hiç de niyetli olmadığı anlaşılır.

Ama Vietnam halkının devrimci mücadelesi karşısında, bu hesaplar, şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da ister istemez boşa çıkacaktır.

Paris'te miting

18 Mayıs Pazar günü Paris'de faşist Yunan cuntasını ve Amerikan emperyalizmini tel'in eden büyük bir miting yapılacaktır. Bütün solcu, demokratik ve millîci Yunan güçleri temsilcilerinin katılacağı miting başta Fransız izcileri olduğu halde, bütün dünya ilericileri tarafından desteklenmektedir.

2. Cilt Hazırlanıyor

Türk Solu'nun ikinci cildinin hazırlıklarına başlanmıştır.

Dergi boyunun değişip, kalınlığının artması, 2. cildin 6 aylık olmasını zorunlu kılmıştır. Bu bakımdan hazırlanan ciltler 26 sayılık olacak ve dergi fiyatında yapılan değişiklikten ötürü 35 liraya satılacaktır. Dergimizin, 2. cilde giren bütün sayılarını elinde bulunduran okuyucularımız bunları getirdikleri takdirde ciltleri 20 liradan alacaklardır.

Ancak eksik her sayı için ayrıca 125 kuruş ahnacaktır.

Ciltleri bekleyiniz.

Geçen yıl Ocak ayında Aksaray TÖS salonunda yapılan «Türk Devrim Stratejisi Nedir?» konulu siyasi parti temsilcilerinin de çağırıldığı seminerde yaptıkları konuşmalar sırasında Behice Boran'ın sarfettiği sözler ve bu seminer üzerine Ant Dergisinin yaptığı yayın ihbar mahiyetinde sayılmış ve konuşuculardan Mihri Belli ve İlhan Selçuk yazıyı yayınlayan sorumlu müdürlerle birlikte geçen hafta yargılanmışlardır.

Behice Boran'ın ihbar ettiği devrimciler yargılanıyor

7 Mayıs günü İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesinde, geçen yıl Ocak ayında Aksaray TÖS salonunda yapılan «Türk Devrim Stratejisi Nedir?» konulu siyasi parti temsilcilerinin de çağırıldığı seminerde yaptıkları konuşmalarından Behice Boran'ın sarfettiği sözler ve bu seminer üzerine Ant Dergisinin yaptığı yayın ihbar mahiyetinde sayılmış ve konuşuculardan Mihri Belli ve İlhan Selçuk yazıyı yayınlayan sorumlu müdürlerle birlikte geçen hafta yargılanmışlardır.

Dâva seminer sırasında konuşmaları kendilerince zapta geçiren iki polis memurunun (Akın Uykur, Ramazan Güngör) tutanaklarına dayanılarak açılmıştır. Öte yandan savcılık kararnamesine dayanak yapabilmek için Recai Galip Okandan, Sulhi Dönmezer, Aynan Önder gibi kişilerden bir rapor almış bulunuyordu. Müdafaa vekilleri bu çeşit, hazırlık sırasında alınan raporların Birlikçi Raporu sayılmayacağını, sadece istişari mahiyette raporlar sayılabileceğini belirtmişlerdir.

Bilindiği gibi seminer sırasında Behice Boran'ın sarfettiği sözler ve bu seminer üzerine ANT dergisinin yaptığı yayın, bir çeşit ihbar mahiyetinde sayılmıştır.

İlhan Selçuk sorgusu sırasında, on yıldır yazı yazdığı halde kendisi aleyhine 142. maddeden takibat açılmadığını, seminerdeki ko-

İlhan Selçuk, Mihri Belli ve Vahap Erdoğan mahkemede.

nuşmasından bazı sözlerin parça parça alınarak, yeterli olmayan kişilerce zapta geçirilip zorla suç yaratıldığı, konuşmanın böylece tahrif edildiğini bildirmiş, ANT dergisinde yayınlanan yazıda da konuşmasının yanlış anlama gelecek şekilde aktetildiğini söylemiş; toplumların gelişimi ve devrim kanunları konusundaki görüşlerini açıklamıştır. Bu kovuşturmanın kendi aleyhine bir tertip olduğunu da belirtmiştir.

Mihri Belli konuşmasının metnini Türk Solu dergisinde yayınladığını, ortaya koyduğu strateji görüşünde 142. maddeye giren bir taraf olmadığını, çünkü kendisinin komprador zümre ve feodal kalıntılar dışında kalan bü-

tün millici güçlerin (sınıf ve tabakaların) ittifakıyla atılacak olan ilerici adımı, -Millî Demokratik Devrim'i- savunulduğunu, bu ilerici adımda bir sınıfın diğer sınıflar üzerinde tahakkümünün söz konusu olamayacağını, bunun millî ve sınıflar ittifakına dayanan bir devrimci hareket olduğunu belirtmiş, ANT dergisinde çıkan yazıları kabul etmiyorum. ANT, TİP paralelinde bir dergidir ve bana karşıdır, bu yüzden konuşmaları objektif olarak yansıtmamıştır, demiştir.

Vahap Erdoğan'ın sorgusu da yapıldıktan sonra, duruşma Yaşar Uçar'ın sorgusunun yapılması için 4 Haziran tarihine bırakılmıştır.

— Devrimciler yargılanıyor —

ayıkla pirincin taşını

Suçlular güçüler

Sükan'ın örgütlü yobazları coplu Pazarlar, toplu Cumalar yarattıkça nerdeyse inandıracakları güçlerine!

Anlaşıldı artık!

Sürü sürü yobazın birisine, bir tek devrimcinin ölüsü bile çok gelmiş!

Şart olsun böyle!

«Batıdan sadece teknoloji alarak kalmayalım!» demiş Demirel!

«Peki, ne alalım daha?»

Bilmeyecek ne var? Parrra!..

Hayır, öyle demiyor Demirel:

«Millî özelliklerine uygun hazırlayıcı eğitim tedbirleri almak şarttır!» diyor.

Şu şartların en başında, İslâmın Şartı olacak ki İmam Hatip Okulları açmak da bu yüzden şart oluyor!

rıfat ilgaz

Rekabet yüzünden

Anlıyamadığımız bir sorun var:

İlaçların içindeki etkili maddeler, rekabet yüzünden eksiliyor, ilaçların kalitesi düşüyor!

Hani, üretim rekabet yüzünden gelişirdi, ne oldu..

Sakın liberalizm, memleketimizde iflâs etmiş olmasın bu rekabet yüzünden!

Kimin vurduğu?

Ne demişti Demirel:

«Politikayı sokağa düşürmeyin!» demişti, «Sonra kimin yumruğunun daha kuvvetli olduğu belli olmaz!»

Yanlış mı söylemiş Demirel?

Üç gün önce kim biliyordu bugün Adalet Terazisi'nin tutamağın sükan yumruklarının böylesine kuvvetli olacağını!

Millîci güçlerin tepkisi sert oldu!

İmran Öktem'in cenaze töreninde, emperyalizmin Türkiye'deki ilerici güçlere karşı kullanmak üzere teşkilâtlandığı irtica saldırısı, ilerici güçlerin derin tepkilerine sebep olmuştur.

Amerikancı çevreler bu geniş tepki karşısında olayın emperyalizmle olan göbek bağını gizleyebilmek için büyük gayret sarfetmişlerdir. Oysa, olaylardan iki gün önce Cumhuriyet Gazetesinde çıkan bir haber, bu «göbekbağı»nı bütün açıklığıyla ortaya koyuyordu.

Haberde Suudi Arabistan Kralı tarafından kurulan Rabitatül Alemül İslâm (Dünya İslâm Birliği) adındaki cemiyetin genel kurul toplantısına başta Diyanet İşleri Başkan Yardımcılarından Yaşar Tunagör olmak üzere birçok din görevlisinin katıldığı, bu toplantıda Türkiye'deki şeriatçı akımın gelişmesinin plânlandığı bildiriliyordu.

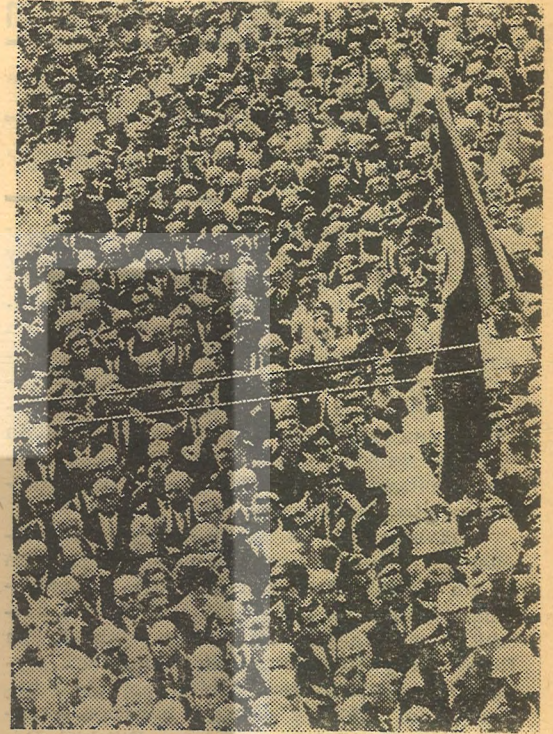
Bu toplantıya Bugün Gazetesi sahibi Mehmet Şevket Eygi de katılmış ve «Yakında uzun zamandır mücadelesini yaptığımız şeriat devletini kurmak için harekete geçeceğiz» demişti. Ancak, haberin asıl ilgi çeki yanı, bu cemiyetin 500 milyon lira olan bütçesinin Suudi Arabistan petrolerini işleyen Aramco (Arabian-American Oil Co.) tarafından karşılandığı idi. Bu şirket, 4 Amerikan petrol şirketi tarafından kurulmuştu ve Arabistan petrolerinden büyük kârlar sağlıyordu. Böylece, haberde Ortadoğu'daki şeriatçı akımı Amerikan emperyalizminin desteklediği açıklanmıştı. Bu desteğin anlamı ortadadır. Ortadoğu'da gittikçe gelişen anti-emperyalist milliyetçi akım, Amerikan petrol şirketlerinin çıkarları için büyük tehlike teşkil etmekte ve emperyalizm, bu çıkarlarını savunmak için, bir yandan İsrail'i kullanırken, diğer yandan milliyetçi Arap halkını arkadan vurma tertiplerini desteklemektedir. İşte bu tertipler Türkiye'ye de uzanmış ve halkımızın gelişen anti-emperya-

list bilinci karşısında daha etkili bir biçimde desteklenmeye başlanmıştır.

İmran Öktem'in cenazesine karşı yapılan saldırı bu bakımdan önemlidir. Siyasi partilerin saldırı üzerine gösterdikleri tepki, yaklaşan seçimlerde avlanacak olan oylara dönüktü. Ancak, en sert tepki CHP'den ve onun lideri İnönü'den gelmişti. İnönü, olayı bir 31 Mart vak'ası olarak görüyor ve iktidarı suçluyordu. Arkasından CHP, hükümet hakkında gensoru açılmasını isteyen önergesini meclise verdi. Gensoru önergesinin mecliste görüşülmesi CHP liderinin olayı yalnızca bir irtica olarak görmekten öte gitmek istemediğini ortaya koyuyordu. Ancak, son saldırı göstermişti ki, ne olarak görülürse görülsün, emperyalizmin desteklediği güçler yalnız sosyalistleri değil, tüm millîci güçleri hedef almaktadır. Bunu İnönü'nün «seçim sathı mailinde» anlaması biraz güçtür ama, ergeç anlamak zorunda kalacak, ya da «irtica» anlatacaktır.

TİP'in oportünist yönetici kliğinin tepkisi ise pek önemli olmadı. Aybar kürsüye çıkıp hükümete çatı ve daha sonra grup olarak gensoru açılması lehinde oy kullandı. Bunun dışında, pek çok samimi devrimciyi barındıran TİP örgütünün eyleme geçirilmesi, yurt sathına yayılan tepkilerin ve gösterilerin devrimci bir çizgiye kanaliz edilmesi uğrunda herhangi bir şey yapılmadı. Anlaşılan TİP oportünist kliği, «Doğucu-İslâmcı Halk Cephesi»nin, «Kapıkulu Bürokratları»na karşı giriştiği saldırıyı; bu halk hareketini karşısına almak istemiyor ve «Sol-yarı» potansiyeline sahip çıkabileceğini hesaplıyordu.

İktidarı tutan çevrelerin ise tutumu, yavuz hırsız misâli oldu. Olayı İnönü'nün bir tertibi olarak göstermek çabasında idiler. Bu konuda sağcı gazeteler içinde nisbeten ciddi görünen Tercüman bile o göstermelik cid-

— Büyük yürüyüş —

diyetini bir yana bırakmış, uydurma hikâyeler düzmeye girişmişti. Tercüman'a göre, seçim sathı mailinde «anarşi (!)» istemeyen, bu yolda zaman zaman gençlerin ve halkımızın devrimci eylemine karşı çıkan İnönü, olayın baş teşvikçisi ve tertipçisiydi. Bu yavuz hırsız yaygaraları, millîci güçleri aldatmadı. Yargıtay üyeleri 6 Mayıs'ta tarihi yürüyüşü tertiplediler. Danıştay, Sayıştay ve Yüksek Hakimler Kurulu üyeleri bu yürüyüşe katılacaklardı. Nitekim öyle oldu. Çarşamba günü saat 13.30 da Yargıtay önünde başlayan yürüyüş, Anıt Kabir'de sonuçlandı. Yürüyüşe on binlerce Ankaralı katılmış ve emperyalizmin Türk halkına karşı teşkilâtlandığı yobaz güruhu tel'in edilmişti. Yürüyüşün yankıları da en az saldırı olayı kadar derin olmuştur. Şeriatçılığın sözcülüğünü yapan gazeteler gene en seviyesiz şekilde yarğılara ve Atatürk'e saldırdılar. Örneğin Bugün Gazetesi manşetinde, Anıt Kabir'den mezar diye bahsediyordu. Diğer yandan AP'nin gayri resmî organları «Hâk'ım sokağa düşmez» manşetleri altında Yargıtay'ın tarafsızlığını kaybettiğini öne sürüyorlardı. Onlarca tarafsızlık, Anayasa ilkelerini bir yana bırakan, hattâ onları ayaklar altına alan ve vatani emperyalistlere peşkeş çekenlerle; Anayasa'yı savunan ve emperyalizme karşı çıkan halkımızın aynı kefeye konulmasıydı.

Son olaylar millîci güçlerce dikkatle değerlendirilmelidir. Yazının başında da belirttiğimiz gibi, irtica ile emperyalizmin su götürmez bir bağı vardır ve irtica bu bağdan soyutlanıp tek başına ele alınırsa yanıltıcı sonuçlara ulaşılır. İrtica ile mücadele, emperyalizm ve feodal kalıntılarla mücadelenin ayrılmaz parçasıdır ve millîci güçler tam bağımsız, gerçekten demokratik Türkiye'yi ancak bu yolla kurabilirler.

— Kortej Maltepe Camii önünde —

Cenaze için Cami önüne gelenlerin öldürülmesi bir an meselesiydi

Ahmet SAY

Yargıtay Başkanı İmran Öktem'in cenaze töreninde satılmış şeriatçı saldırganların hücumuna uğrayanlar arasında Ankara Temsilimiz Ahmet Say da bulunuyordu. Aşağıda, arkadaşımızın bu konuda hazırladığı bir röportajı sunuyoruz. Röportajda olaylar günlük basına geçmemiş yönleriyle anlatılmaktadır.

Evet, İsmet Paşa dâhil, orada bulunan hemen herkesin, generallerin, Millî Birlikçilerin, Yargıtay Üyelerinin, milletvekillerinin, gazetecilerin, İmran Öktem'in akraba ve yakınlarının, hattâ saldıran gericilerin bir kısmının ölümü bir an meselesiydi. Cami avlusunda sıkışıp kalmıştık hepimiz. İğne atacak yer yoktu. Ve herkes birbirine bağırıyor, haykırıyor, tekme ve yumruk atıyor, polisiye, inzibatıya, siviliyeye, subayla herkes boğuşuyordu. Şeriatçılar sadece avlunun içinde değillerdi. Sokakları da sarmışlar, her yönden haykırıp yuhalyor, ellerindeki sopaları gösteriyorlardı. Caminin içersinde kalanları ise, pencerelelerden yumruklarını gösterip uzun uzun ulumalarla «tuuuuu! tuuuuu size! Komünistler! Allahsızlar! Dinsizler!» diye bağırıyordu. Avlunun sağ tarafındaki tepenin üzerinde birkaç yüz gerici ayrıca birikti. Onlar da yuhalyor, «cihad! cihad!» diye tempo tutuyordu. Bunların yukarıdan taş atması ihtimali vardı. Ve eğer tepeden sadece bir tek taş atılsaydı, atılıp avlunun içinde bulunan her hangi bir kişiyi yaralaysaydı, kısaca, bir kişiden kan aksaydı, kan görülseydi, bitmişti herşey! O anda silâhlar patlamış olurdu. Kan gövdeyi götürürdü. Böyle bir an meselesiydi bu.

«ORASI BELLİ OLMAZ!»

Kan dökülmedi ama, düşümde bile inanamayacağım olaylara tanık oldum.

Avlu içindeki bu korkunç, bu çağ gerisi manzara karşısında büyük bir yelis içinde olayları izleyen ve bir yandan da şeriatçıların saldırısından korunmaya çalışan bir subay söyleniyordu:

«Demek böyle ha? Bunların hesabı sorulmaz sanırsınız?»

Subay, bu iki cümleyi kendi kendine tekrarlıyor, çevresinde yumruklasmalar sürüp gidiyordu.

«Demek böyle ha? Demek böyle? Bunların acısı çıkar! Hesabı sorulur! Hesa...»

Demeye kalmadı, başında takkesi olan kısa boylu bir genç, subaya yaklaştı ve şunları söyledi:

«Kimin kimden hesap soracağı belli olmaz!»

Ve bir anda toz oldu takkeli genç gerici. Ben de kendimi kavgalaşmaların içinde buldum.

«Allah de, allah!»

«İmansız seni!»

«Namussuz münkir!»

Cevap verecek durumda değildim. Sonradan pargesümden silkeleyip fırcaladığım tekme izleri herhalde bu sırada yapılmıştı üzere. Caminin sağ tarafından arkaya doğru yönelmeye çalıştım. Beni mi kovalıyorlardı, yoksa her taraf çember sakallıyla mı çevrilmişti, anlamıyordum. Her yerde onlar, her yerde aynı terâne.

«Allah de, allah! Namussuz komünistler!»

Arkamı dönüp tekme ve yumruklardan sıyrılmaya çalışırken, birden CHP lideriyle karşılaştım.

İSMET PAŞA SORUYOR

İsmet Paşa bana sordu:

«N'oluyor bunlara »

«Şeriat istiyorlarmış Paşam» dedim.

Uğultu arasında pek duymadı.

«Ne istiyorlarmış?» diye tekrar etti.

«Şeriat istiyorlarmış! Allahsızların namazı kılınmaz diyorlar! Cenaze namazını kıldırıyorlar!»

İtüşip kakaşmaar, kavgalaşmalar çevresini sarmıştı. Olunca güçleriyle «yuuuu!» diye bağırıyorlardı CHP liderine. Nabi Paşa tabancasını çekip saldırganları dağıtmıyordu, olaylar çok korkunç bir mecraya dökülürdü. Daha korkuncu mu olur, diye soracaksınız şimdi. Üçbin şeriatçı saldırganın tertibiyle karşılaşmaktan, Temyiz üyelerinin, yargıçların, savcılarının, senatörlerin tartaklanmasından, dövülmesinden, bir 31 Mart Olayının tekrar edilmesinden daha korkuncu mu olur? Evet olur! Bu adamlar kana susamışlar! Hani bazı deliller vardır, ölümlerin mezarını kazıp karacığerni çiğ çiğ yerler... Ölü karacığernin.. Bu adamlar o cinsten! Kan istiyorlar! Parçalamak, tırnaklarıyla koparmak, insanları diri diri parçalamak istiyorlar. Ve bunu yaparken, ortanın solcusuydu, sosyalistiydi, demokraty-

— 3 Mayıs olaylarında bir general —

di, askeriydi, siviliydi, fark gözetmiyorlar Kim ki başına örtmemiş, kim ki gırvat takmış, kim ki üniforma giymiş, kim ki medeni insan olmuş...

Kavgalaşmalar sırasında şu gerçeği de gözlememek elde değildi. Şeriatçılar, medeni görünüşlü bütün insanlara düşmandılar, çağdaş insanlığa, uygarlığa düşmandılar, fakat bu düşmanlıklarının asıl hedefi subaylardı. İsmet Paşa'ya olan hınçları da, onun «Paşa» olmasından, eski bir Millî Kurtuluş Savaşçısı olmasından ileri geliyordu. Her ne kadar, üniformasıyla orada hazır bulunan subaylara doğrudan doğruya saldırmak cesaretini göstermedilerse de, nümayişleriyle subayları hedef tutuyorlardı. «Alın işte, bekkilğini yaptığınız Türkiye Cumhuriyeti'nin hayrını görün!» demek istiyorlardı.

«Karlarımızı, kızlarımızı...»

«Allah de, allah!»

«Dinsiz imansızlar!»

«Cihad, cihad!»

Bütün bu küfürler, nâralar, tekbirler, bağırışlar arasında, bir subayın bir Tabii Senatörle yaptığı tartışmayı kaçırmadım:

«KABAHAH SİZDE!»

Subay, Millî Birlikçinin burnuna kadar sokulmuş, kızgın bir tavırla söyleniyordu:

«Bırak, bırak! Kabahat sizde!»

Konuştukça, düşüncelerini dile getirdikçe, daha inançlı, daha kendinden emin konuşuyordu subay...

«Kabahat sizde! Elinizde fırsat varken bunların otuzbin tanesini tasfiye etseydiniz, şimdi üçyüzbin etmezlerdi!»

Millî Birlikçi ona bazı cevaplar vermeye çalışıyor, o ise, «cihad cihad» seslerinin, tekbirlerin arasında görüşünü ısrarla savunuyordu:

«Üçyüzbin etmezlerdi! Üçyüzbin etmezlerdi!»

Ve başka bir Millî Birlikçi, Senatör Tunçkanat, hışımına iki Adalet Partili bakanın üstüne yürüdü. Bakanlar, câmi avlusunu çeviren duvarların kenarına sinmişler, olaylardan hiç haberleri yokmuş gibi yan dönerek kendi aralarında konuşuyorlardı. Senatör Tunçkanat bağırdı:

«Sorumlusunuz! Utanmıyor musunuz? Bu hâl nedir? Bu olayları önleyin!»

Adalet Bakanı Dinçer ve Devlet Bakanı Öztürk, bu sözler sanki kendilerine söylenmiyormuş gibi umursamaz göründüler. Ama Tunçkanat'ın kızgınlığını bir an içinde farkedince, Hasan Dinçer'in ağzından şu kelimeler döküldü:

«Bakanım ama zâbıta âmiri değilim...»

Günün mantığı bu sözlerde saklıydı zaten. Saldırganlar da bu mantıkla hareket ediyordu:

«Şeriatçıyım ama müslüman değilim!»

haydar tunçkanat açıklıyor

SİYASİ ve ASKE

Amerika'dan dünya piyasası fiyatları ile satın alınan bu tarım ürünlerine işletme, nakliye, depolama, hammaliye ve navlun olarak büyük paralar ödenmekte, fakat Türkiye'ye girişte her türlü vergi ve gümrük resimlerinden muaf şartı da anlaşmada yer aldığı için, ithal edilen bu ürünler içte üretilenlerden daha ucuza gelmekte ve tarım ürünlerinin iyi bir fiyatla desteklenmesini de önlemekte ve bu nedenle Türk tarım ürünleri gelişmemekte, uygun pazar ve ihraç imkânları bulamamaktadır. Şimdi de, Amerika'dan satın aldığımız bu ürünler karşılığında % 4 faizle borçlanarak Amerikalılar adına Türkiye'de toplanan Türk paralarını Amerikalıların nerelerde ve nasıl kullandıklarını da yine anlaşma metinlerinden görelim. 21 Şubat 1963'de tarım ürünleri fazlası satın alınması için yapılan anlaşma ile;

Buğday	32,4 milyon dolar
Mısır	1,1 « «
Soya yağı ve pamuk yağı	60,3 « «
Don yağı	4,5 « «
Navlun	14,0 « «
	162,3 « «

borçlanılmıştır.

Bu paralar, genel olarak aşağıdaki oranlarda taksim edilip kullanılmaktadır: Türk Hükümeti % 60; 97,2 milyon dolar. Amerikan hükümetinin Türkiye'deki masrafları için % 20; 33,5 milyon dolar, İş Bankasındaki (Cooley fonu) % 20; 33,5 milyon dolar.

Faizler hariçtir. Onlar da ilâve edilince miktarlar elbette ki daha da yükselecektir. Türk Hükümeti için bu anlaşma ile ayrılan miktar ayrıca yapılacak ikili bir anlaşma ile nerelerde ve hangi şartlar altında kullanılacağı da Amerikalılar tarafından şartları tesbit edilerek serbest bırakılacaktır. Amerikan hükümetinin Türkiye'deki masrafları da senede 200 milyon Türk lirasını aşmakta ve bu suretle Amerika dışarıya kendi ülkesinden 1 dolar dahi çıkarmadan dıştaki masraflarını da rahatça ve kolaylıkla Türk parası ile karşılamaktadır. Cooley fonuna yatırılan Türk paraları ile, Türkiye'deki Amerikan şirket ve firmalarının Türk parasına olan ihtiyaçları çok uygun şartlarla düşük faiz ve uzun vade ile karşılanmakta ve Türk firmalarının bunların karşısındaki güçsüz durumları, onları ya ortadan silinmeye veya hatta Amerikalılarla ortaklığa sürüklemektedir. Millî kuruluşlar bu suretle gayrimillî olmaya zorlanmaktadır. Türk paralarının kullanışlarının ayrıntılarına girecek olursak, daha ilginç gerçeklerle karşılaşırız. 12 Kasım 1956 tarihli 46,3 milyon dolarlık anlaşmanın 11. maddesinin (a) fıkrasında, «Birleşik Devletler ziraî mahsulleri için yeni piyasa imkânları temini, milletlerarası eğitim mübadelesi, kitap ve gazetelerin tercüme, neşir ve dağıtım faaliyetlerinin finansmanı ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin Türkiye'de yapacağı diğer masrafların karşılanması için 21 milyon 900 bin dolar karşılığı Türk lirası», (c) fıkrasında ise Türk

Hükümeti emrine verilecek 23 milyon 150 bin dolar karşılığı Türk lirasının % 25'inin «Her iki hükümetçe üzerinde anlaşılacak usul tahtında, müesses banka kolaylıkları vasıtasıyla hususî teşebbüse ikrazda bulunması maksadına ayrılacaktır» şartları vardır. Amerikan Büyükelçisinin 21 Şubat 1963 tarih ve 1222 sayılı mektubunun 3. paragrafında, «Anlaşmanın 2. maddesi A paragrafı ile ilgili olarak, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin talebi üzerine, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti andlaşma tahtındaki satışlardan tahassül edecek Türk liralasının % 2 sini, kanununun 104 (a) bölümündeki maksatlar için dolarlardan başka dövizlere tahvil etmek üzere kolaylık göstermeyi deruhte edecektir. Tahvil için gösterilecek bu kolaylıklar diğer memleketlerdeki ziraî, pazar kalkınma projeleri ve faaliyetlerini finanse etmek maksadıyla kullanılacaktır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti keza kanununun 104 (h) bölümü ve 1961 tarihli müşterek eğitim ve kültürel mübadele kanunu ile ilgili diğer memleketlerdeki programlar ve faaliyetlerde

kullanılmak üzere ve 1963, 1964, 1965 mali yıllarının her birinde bir milyon dolar nisbetinde olmak üzere 3 milyon dolar tutarına kadar Türk lirasını tahvil kolaylıkları sağlayacaktır.

4. Amerika Birleşik Devletleri Türk lirasını Türkiye Cumhuriyetinden başlayacak olan beynelmil bir seyahatin veya Türkiye Cumhuriyeti dışında başlamakla beraber Türkiye'ye müteveccih veya Türkiye'den geçecek bir seyahatin (Bunlarla irtibatlı seyahatlar dahil olmak üzere) ve yolcuların, Türkiye'den başlayan ve Türkiye'ye müteveccih olan veya Türkiye'den geçen seyahatin bir kısmı olarak Birleşik Devletler'in dahilinde veya Türkiye dışındaki diğer bölgelerde yapacakları seyahat bedellerinin, Türkiye'de ödenmesinde kullanabilecektir. Bu fonların Amerika Birleşik Devletleri Hükümetine ait resmi bir iş dolayısıyla veya Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından finanse edilen faaliyetlerle ilgili olarak seyahat eden şahısların seyahat masraflarını karşılamaya matuf bulunduğu anlaşılmaktadır. Diğer ta-

Bu fotoğraf Yassıda mahkemeleri sırasında çok ilgi görmüştü. Ancak o zaman ikili anlaşmaların önemi henüz kavranmamıştı.

— ADNAN BEY —

ASKERİ ANLAŞMALAR

malî nis-rına sağ-raftan, Türk lirasının kullanılabilceği bu seyahatlerin Türk nakliye müesseselerinin servislerine münhasır kalmıyacağı da anlaşıl-maktadır» denilmektedir.

Türkiye'nin TL'si olarak paralarını yurt içinde ve yurt dışında da dövizini Türkiye ile ortaklaşa kullanan Amerika, kendi seyahat masraflarının dövizini dahi Türkiye'nin sırtından çıkartmakta olduğuna göre, «yardım» adı altında oynanan oyunun içyüzü bütün çaplaklığı ile bu anlaşma ve mektuplarda âdetâ sırtılmaktadır.

Şimdi de, 31 Mayıs 1968 tarihinde Türkiye ile ABD arasında imzalanan 30,5 milyon dolarlık «Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş.» istikraz anlaşması üzerinde duralım (x):

Anlaşmanın 1. madde Bölüm 101'i şöyledir: «AID (Amerikan Yardım Teşkilâtı) bölüm 2 de tarif olunan proje için 30 milyon 500 bin ABD dolarına kadar olan bir meblağı, 1961 tarihli muaddel dış yardım kanunu uyarınca hükümete borç vermeyi, hükümet de aynı meblağı AID'den borç alarak, bu anlaşma gereğince, bir Türk şirketi olan Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş.'ne borç vermeyi kabul ederler. İşbu kredi, münhasıran, proje için lüzumlu olan malzeme ve hizmetlerin ABD doları üzerinden tahakkuk edecek giderlerinin finansmanında kullanılacaktır.»

Bu madde ile getirilen şartlar şöyle sıralanabilir:

1— Kredi ile sadece Amerika'dan mal satın alınacaktır.

2— Türk hükümeti, Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş. adlı özel teşebbüsçü bir şirket kuracaktır.

3— Verilecek 30,5 milyon dolarlık kredi, kurulacak bir özel teşebbüsçü şirkete devredilecektir.

4— Etibank'ın elindeki, bütün bakır madenleri ve tesisleri (Ergani hariç) bu yeni kurulan şirkete devredilecektir.

Görülüyor ki, Amerika Türkiye'de özel teşebbüsçü geliştirip kuvvetlendirmek ve devletçiliği de ortadan kaldırmak için başından beri planlı bir şekilde çalışmaktadır. Yaptığı ikili anlaşmaların hepsinde bununla ilgili madde ve hükümler vardır. Bu defa hükümeti bu işe mecbur etmektedir. «Özel teşebbüsçü bir A.Ş. kurmaz ve de krediyi ona devretmezsen, krediyi vermem!» diyor. Etibank'ın elindeki bakır madenleri ve onların işletilmesiyle ilgili bütün tesislerin de bu özel teşebbüsçü şirkete devredilmesi şartı, Etibank'ı güçsüz bir duruma sokma amacına yönelmiştir.

Yardım değil, çok ağır şartlar altında borç alıyoruz. Gerçek bu iken, bunun bir Amerikan yardımı olarak Türk halkına yutturulması için propaganda yapılması, malzemeler üzerine sanki bunları bize Amerika'nın bedava verdiği kanısının uyandırılması niçin şart koşuluyor? Gerçekte, Türk hükümeti bu ve benzeri kapitülasyon şartları getiren ikili anlaşmalarla kalkınma ve gelişmemizi baltalıyor. Türk halkı, hergün biraz daha Amerika'ya ve dışa muhtaç duruma gelmek suretiyle,

Amerika'nın devamlı bir pazarı olmakta ve Amerikan politikasının yürütülmesine ve Amerika'nın refahının yükselmesine yardımcı olmaktadır. Türk halkının sefaleti pahasına Amerika'ya yardım eden Türkiye'nin, sanki bize Amerika yardım ediyormuş gibi gösterilmek suretiyle Amerika'nın propaganda-sını yapmak ve Türk halkını bu yalana inandırmak için anlaşmalara konulan propaganda maddelerinin hiçbir insaf ölçüsü ve gerçekle bağdaşmasına imkân yoktur.

Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş. adı altında kurulan şirket, her yönden Amerika'nın sıkı bir kontrolü altındadır. Türk hükümetinin en küçük bir müdahale hakkı dahi yoktur. Şirketin her hareketi Amerika'nın kontrol ve onayından geçecek ve Amerikalılar tarafından her an teftiş ve kontrol edilebilecektir. Bu şirketin bol maaşlı müdür ve memurları Amerikalıların emrindedir... Buna rağmen Türk hükümetine yükletilen bu derece ağır sorumlulukların nedeni de kendiliğinden ortaya çıkıyor. Bu anlaşmalar yalnız AP iktidarı üzerinde Amerikalılara baskı ve müdahale hakkı vermiyor; gelecek Türk hükümetleri de şimdiden kontrol ve baskı altına alınıyor. Bu çok önemli ve üzerinde durulması gereken bir husustur. 1945 yılından bu yana yaptığı ikili anlaşmalarla Türkiye'yi Amerika'ya öylesine muhtaç ve bağımlı bir duruma getirmiştir ki, Türkiye'yi her istediği anda aç bırakabilir, dövizsiz ve petrolsüz bırakabilir. Ve tabii isterse hükümetleri düşürebilir.

SİYASİ ANLAŞMALAR

İkili siyasi anlaşmalara örnek olarak, ABD hükümeti ile T.C. hükümeti arasında yapılan 5 Mart 1959 tarihli işbirliği anlaşmasını ele alacağız.

Bu anlaşmanın baş tarafında, «Karşılıklı işbirliği paktı âzalarının yukarıda zikri geçen beyannamede müşterek emniyetlerini korumak ve doğrudan doğruya veya bilvasıta tecavüze mukavemet etmek hususlarındaki azimlerini beyan etmiş olduklarını nazarı itibare olarak;

1954 Tarihli muaddel karşılıklı emniyet kanunu ve Ortadoğuda sulh ve istikrarın idamesine mütedair karar suretine tevfiқан ABD Kongresi tarafından ABD Cumhurbaşkanına verilen gerekli yardımda bulunma selâhiyetini göz önünde tutarak, aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1. — Türkiye hükümeti tecavüze mukavemet etmeye azimlidir. Türkiye'ye tecavüz vukuunda ABD hükümeti, talebi üzerine Türkiye hükümetine yardım etmek için, karşılıklı olarak üzerinde anlaşmaya varılabilecek şekilde ve Ortadoğuda sulh ve istikrarı idameyi istihdaf eden müşterek karar suretinde derpiş edildiği veçhile, silahlı kuvvetlerin kullanılması da dahil olmak üzere, ABD'nin Anayasasına uygun gerekli her türlü harekete girişeceklerdir» denmektedir.

Birinci paragraftaki «bilvasıta tecavüze mukavemet» yâni dolaylı saldırıya mukavemet ile, son paragraftaki «1954 tarihli muad-

— SÜLEYMAN BEY —

Demirel emperyalizmin Menderes'ten sonraki mutemet adamı oldu.

del karşılıklı emniyet kanununun ve ABD Kongresi tarafından Amerika Cumhurbaşkanına verilen gerekli yardımda bulunma selâhiyetini» birinci madde ile birlikte gözden geçirsek, Türkiye'de çıkacak bir iç karışıklığın bastırılması için hükümetin isteği üzerine Amerikan silahlı kuvvetlerinin müdahale edebileceği sonucu çıkabilir. Çünkü burada gerekli olacak yorum, bu iç karışıklığın Rusya'nın Türkiye'deki bir komünist kıskırtmasının sonucu olduğunu ilân ile, bunun Rusya'nın dolaylı bir saldırısı gibi gösterilmesi gayet kolaydır ve mümkündür. Ve dolaylı saldırının ne olduğu da bu anlaşmada tarif edilmediğine göre, o durum ve şartlar altındaki yorum bırakılmıştır. Bu işe, anlaşmanın her yöne, bilhassa kuvvetli olanın yönüne çekilmesine elverişlidir.

ASKERİ ANLAŞMALAR

Askerî anlaşmalara gelince: Bunlar da oldukça çeşitli ve birbirinden farklıdır. Açık ve gizli olanları vardır. Kuzey Atlantik Anlaşması'na taraf devletler arasında, kuvvetlerin statüsüne dair sözleşmede, misafir kuvvet mensubunun işlediği suçlara nasıl bakılacağı konusu da yer alır. Daha ziyade Türkiye'deki Amerikan askerî personelini ilgilendirir.

Ayrıca, Amerika'dan Türk Silahlı Kuvvetlerine yapılan askerî yardım anlaşması vardır. Bu anlaşmaya göre, verilen malzeme, teçhizat ve silâhlar, verilmiş maksatları dışında kullanılamaz. Bunu Amerika Başkanı Johnson da Kıbrıs'a çıkartma yapılamaması için yazdığı mektupta hiçbir kuşkuyla yer vermeyecek şekilde bir kere daha belirtmiştir. Türk silahlı kuvvetlerinin teçhizat ve malzemesi ile silâhları ve lojistik desteği tamamen Amerika'dan ve bu anlaşmaya göre verildiği için, Türk Silahlı Kuvvetleri Amerika'nın tasvip etmediği bir maksat için bu silah ve teçhizatı kullanamayacaktır. Millî politikayı ve millî çıkarları desteklemekten dolayı olarak alkonulacak bir ordunun tümü de millî olmayan NATO'ya tahsis edildiğine göre, ulusal olma yolunda ulusça büyük fedakârlıklara katlanarak silahlı kuvvetlerimizi millileştirmenin önemi kendiliğinden ortaya çıkar.

Gizli askerî anlaşmalara gelince:

Yurdumuzda Amerikalılara üs ve tesisler kurmak için 1954 yılında temel bir anlaşma yapılmış ve bu anlaşmaya göre yapılan uygulama anlaşmalarıyla da Amerikalılara yeni imtiyazlar tanınmış, üs ve tesislerin kuru-

(x) Bu konuda geniş bilgi için bakınız: Yeni bir ikili anlaşma, Haydar Tunçkanat, Türk Solu, Sayı: 70, 71, 72.

(Sayfayı çeviriniz)

Ereğli'de finans-kapital'e karşı güçbirliği

Sina Çıladır

Finans - Kapitalin Türkiye'deki salta-
natını yansıtan tablolardan birisi de, Ereğli
Demir ve Çelik Fabrikaları (ERDEMİR)
dır. Amerikan ortaklığı ile kurulan bu fab-
rikada, şu sıralar, Toplu İş Sözleşmesi mü-
zakereleri başlamak üzere. Biz burada,
Türk ekonomisinin içindeki zehirli dikenler-
den birisi olan ERDEMİR'de uygulanan in-
ce sömürü metodlarına kısaca temas ede-
rek, İkinci Kurtuluş Savaşımızın strateji ve
taktiklerinin, şu veya bu şekilde, bilinen
devrimci merkezlerin dışında da bilinçli ola-
rak uygulanmağa başladığını ortaya koy-
mağa çalışacağız.

19. yüzyılın sömürgeciliği ile 20. yüzyılın
sömürgeciliği arasında hayli değişiklik ol-
muştur. Sömürü, nitelik bakımından aynı ol-
makla beraber, sömürü metod ve taktikleri,
daha az hissedilir inceleğe kavuşturulmuş-
tur. 19. yüzyılın kapitalist — emperyalistle-
ri, örneğin yurttaki kompradorlar aracılığı
ile sömürü ağını yaymaktaydı. Bugün de du-
rumda bir farklılık yoktur. Ama, 19. yüzyılın
kompradorları, millî sınıf ve tabakalarla
yalnız çıkarları zıt ilişkiler taşıyan bir ke-
sim olmakla kalmayıp, aynı zamanda, gün-
lük hayatta da halktan ayrılan: çoğun din-

leri, dilleri, oturdukları şehirler, hattâ ma-
halleri ayrı ve kasabalardaki tefeci — be-
zirgân niteliğindeki uzantıları bile bilinen bir
kesim idi.

20. yüzyılın finans - kapitali ise, işbir-
likleriyle birlikte halkın içine sızmış, halk-
la görüntüde kaynaşmış; ilerçilik adı altın-
da «gardrop Atatürk'çülüğü» nü, «mukadde-
saticılık» adı altında da gericiği toplumumu-
zun üst yapılarına hâkim kılmış, bir kur-
naz tilkidir! Finans - Kapitalin mevcut gü-
cü, toplum içindeki zıt ve yönde gelişkilere,
büyük ölçüde, gözler önünden kaybede-
bilmiş olmasından ileri gelmektedir.

İşte... ERDEMİR, Finans - Kapitalin
saat gibi işleyen en yeni çarklarından biri-
sidir. Bu fabrikada çalışan dört bine yakın
işçi, artı - değer yoluyla sömürülen unsur
olmanın yanısıra, sistemli olarak, mev-
cut düzene ideolojik bakımdan bağlanmak
istenen özü devrimci unsurlardır da.

ERDEMİR'de bilinen iş ve işçilik de-
yimleri tamamen değiştirilmiştir. Örneğin iş-
çilere personel adı verilmiştir. Kıyafetleri A-
merikan polisine benzetilen fabrika bekçile-
rine muhafız, bilinen ustabaşlarına formen
v.s. adlar takılmıştır. Formen'ler «işveren

vekili» yetkisine sahip kılınmış, yine for-
menler ile büro işçileri, fabrika işvereni ta-
rafından, Toplu İş Sözleşmesinin kapsamı
dışında bırakılmışlardır. Kısaca, saldırgan
emperyalizmin sömürdüğü mazlum uluslarda
uyguladığı «böl — yönet» taktiği, fabrikada
küçük çapta tezgâhlanarak, işçi işçiye dü-
şürülmüş, bundan başka, ilçede mevcut üç
sendika arasındaki yönde gelişki, alttan al-
ta körüklenerek, zıt gelişki haline getiril-
mek istenmiştir. Fabrika içinde düzenlenen
İngilizce kursları, işçiye dağıtılan bültende
uygulanan malûm beyin yıkama metodları,
vardiyalar arasında tertip edilen üretimi art-
tırma yarışları.. fabrika işçisinin kendisi için
sınıf olma yolundaki bilinçlenmesini körelt-
mek için uygulanan yöntemlerden bir iki ör-
nektir.

Bütün bunların sayesinde ki çelik iş-
çisi hâlen güllünc bir ücret karşılığı (taban
saat ücreti 280 kuruş) ve sağlık dışında hiç
bir sosyal haktan yararlandırılmadan çalış-
tırılmaktadır

12 Mayıs'ta ilk oturumu yapılacak olan
Toplu İş Sözleşmesini, Türk - İş'e bağlı
Metal - İş Sendikası aktedecektir. Ereğli'de
ki devrimci unsurlar, 1968 yılı sonlarında,
işverenin kışkırdığı sendikalar arası çekiş-
menin anlamsızlığını ortaya koyarak, ERDE-
MİR işçisini — nesnel şartlar bunu gerek-
tirdiği için - Metal - İş çatısı altında top-
lanmışlardır. Erdemir yöneticileri, işçinin tek
sendika çatısı altında güçbirliği yaratma-
larından telâşlanmışlardır. Fabrika içindeki
ve dışındaki devrimci unsurlar, büro işçileri
ile formenlerin de Toplu İş Sözleşmesi kap-
samına alınmasını önermişler; sendikamın
hazırladığı sözleşme taslağına bu hususlar
da ilâve edilmiştir. Şu sıralar, Metal — İş'in
mahallî yöneticileri ile fabrika işçileri ve
ilçedeki bütün devrimci unsurlar, işveren
karsısında, tek cephe yaratmışlardır.

Toplu İş Sözleşmesi protokolunun imza-
lanması için Metal İş Sendikası Lokalinde
yapılan toplantıdan önce, sendikaya ge-
len işçiler, sohbet sırasında, Halil Tunç'a,
işçinin sınıf bilincine kavuşması ve sosya-
lizm konularındaki görüşlerini sormuşlardır.
Tunç cevabında, «Batılı anlamda bir sosya-
lizme evet» dediklerini, buyurmuş; sınıf şu-
ru konusundaki soruya da şu ilginç cevabı
vermiştir: «İşçiler sınıf şuurunda önce mes-
lek şuuruna erişmelidir.» (1) Tunç, yine ay-
nı toplantıda, «Biz sermaye düşmanı değiliz,
işçinin hakkını yiyenlerin karşısındayız» de-
miştir. (2) Protokol imza töreninde, işveren
adına sözleşme masasına oturacak ekibin ba-
şı ve ERDEMİR kamu münasebetleri Genel
Müdür Yardımcısı Saim Mersinoğlu da,
Tunç'un sözlerinin coşkusuyla sunları söyle-
mekten kendisini alamamıştır: «Türkiye,
Seyfi Demirsoy ve Halil Tunç gibi işçi li-
derlerine sahip olduğu sürece bahtiyardır.»
(3)

ERDEMİR işverenine karşı, mahallî sen-
dikacısı, işçisi ve tüm devrimci unsurları ile
birbirine kenetlenen güçler, muhtemeldir ki,
Metal - İş federasyonu ile Türk - İş'in bir
azizliğine uğruyacaklardır! Ama, bu defa, iş-
çinin kesin direnci ile karşılaşacaklardır.

Türkiye'deki bütün millî sınıflar, taba-
kalar, hızlı bir uyanış içindedir. Artık, sol
gevezelik eyleme dönüşmeğe başlamıştır. Ö-
rneğin Ereğli'de, düne kadar, oportünistler ta-
rafından birbirinden tecrit edilen bütün an-
ti-emperyalist, millîci unsurlar, bugün Fi-
nans - Kapital ve işbirlikçilerine karşı bir-
leşmeğe başlamışlardır. İlk hedef, tam ba-
ğımsız, demokratik Türkiye'dir. Ve Ereğli
işçisi, Türkiye'deki hâkim gelişkinin bilin-
cinde olarak, bütün millîci unsurlarla birlik-
te işverene karşı kilitlenmiştir. Bütün dev-
rimci kardeşlerimizin haberi olsun.

- (1) 22 Nisan 1969, Şirin Ereğli Gazetesi
- (2) Aynı gazete
- (3) Aynı gazete

ASKERİ VE SİYASİ ANLAŞMALAR

(Orta sayfadan devam) muz kısa zamanda bu üs ve tesislerden arı-
nabilir. Fakat asıl tehlikeli olan ikili anlaş-
malar, Meclislerin açık oturumlarında hiç
tartışılmadan kabul edilerek Resmî Gazetede
yayınlanan ve gizli olmayan ikili anlaşmalar-
dır. 1945 yılından bu yana, her yıl sayıları ço-
ğalan bütün anlaşmalarda, açıkladığımız gi-
bi, modern sömürgeciliğin bazan ustaca giz-
lenmiş koşulları ve bazan ortam uygun oldu-
ğu için ahmakça açıklanmış kurallarını an-
laşmaların madde, bölüm ve eklerinde gör-
mek mümkündür. Bu ikili iktisadî anlaşma-
larla modern sömürgeciliğin Türkiye'ye girip
yerleşmesi, teşkilatlanması ve ortamın sö-
mürü düzenine elverişli duruma getirilmesi,
hükümetlerin başarısız iktisadî politikaların
Amerikalılar tarafından iktisadî yardım
adı altında istisamarlarıyla orantılı olmuştur.
Özel teşebbüsü teşvik ve geliştirme fon ve
kredileriyle, yerli işbirlikçiler Amerikan pa-
rasıyla beslenerek semirtilmiştir. Yapılan dış
kredi anlaşmalarıyla, devlet eliyle ve devlet
sermayesiyle kurdukları sözde özel teşebbüs-
çü şirketlerin müdür ve memurları yüksek
aylık ve ücretlerle Amerika'ya bağlanmıştır.
Kendi halkından vergi adaletine göre vergi
alamayan hükümetler, bütçelere yapılan Ameri-
kan hibe veya borç yardımlarla Bakanlar
Amerika'ya minnettar kılınmıştır. 20 milyarı
aşan ve iki bin yılının ötesine geçen bu bağ-
ları kırmamanın, koparmanın yolunu bulmak,
bizim için ilk ve önemli görev olmalıdır. «Go
home Yankee» demekle 6. Filo ve Kommer
Türkiye'den gider, ama bizi sömüren, bağım-
sızlığımıza kastetmiş bulunan ve kalkınma-
mızı, refahımızı, huzurumuzu engelliyen bu
iktisadî ikili anlaşmalar gitmez. Bunun üzeri-
ne milletçe, ciddiyetle ve süratle eğilmeli-
yiz. Kaybedilecek her gün, bizi daha güç du-
rumlara ve çıkmazlara sürüklemektedir.

lup genişletilmesine müsaade edilmiştir. Bu
anlaşmaların gizli olmasına karşılık, kurulan
üs ve tesisler meydana gelir. Ve saklanmalarına
da imkân yoktur.

Bu üs ve tesislerde 20 binden fazla Ame-
rikan askerî ve personeli vardır. Bu üs ve
tesisler yüzünden, Türkiye hiç arzu etmediği
bir zamanda bir savaşa itilebilir. Yine bu üs
ve tesisler hiç beklenmedik bir zamanda Rus
roketlerine hedef olabilir ve milyonlarca va-
tandaşımız nükleer silahlarla bir anda can
verebilir.

Türkiye'deki bu yabancı üs ve tesislerin
bizim tarafımızdan kontrolü de maddeten im-
kânsızdır. Çünkü bu üslerdeki gizli âletlerin
ne işe yaradıklarını bilen teknik elemanlar
bulsak dahi bunları oralara tahsis etmemize
imkân yoktur. Rusya'daki muhaberatı dinle-
yen bu modern dev tesisler, elektronik beyin-
ler, Türkiye'deki bu türlü gizli ve açık muha-
beratı da dinleyebilmek imkânına sahip olduk-
ları için, her türlü hareketimizi kontrol ede-
bilmektedirler. Bu üslerden kalkan uçakları
havada ve Türk sınırlarından çıktuktan sonra
nasıl kontrol edebiliriz?

Ülkemizde Amerikalılara ait, onların izni
olmadan kullanılmasına imkân olmayan atom
silahlarının bulunması ise, Türkiye'nin önemli
ve hassas bir hedef olması için başbaşa
bir sebep teşkil eder.

SONUÇ

Yazımızı bitirmeden önce, şu hususları
belirtmeyi faydalı buluyoruz:

Askerî anlaşmaların bir kısmı gizlidir,
fakat kurulan üs ve tesislerin saklanması
imkân olmadığı için, onlar açıktadır, gözle
görülebilir, faaliyetleri izlenebilir. Türkiye
için çok tehlikelidirler. Ama ne de olsa bun-
lardan kurtulmanın yolları vardır ve yurdu-

Ağaç işçileri Bartın'da örgütleniyor

Bartın'da ondan fazla kereste fabrikasında çalışan işçiler, 24 Nisan 1969 tarihinde bir sendika kurmuşlardır. Senelerden beri kendilerini düşük ücretle çalıştıran ve sendikal örgütlenmelerini önleyen patronları protesto etmişlerdir.

Yürüyüşe 200 den fazla işçi katılmıştır. Düzgün sıralar halinde aşağı çarşıdan başlayan yürüyüş, Cumhuriyet Alanında son bulmuştur. Atatürk Anıtına çelenk koyan işçiler, saygı duruşunda bulunarak dağılmışlardır.

Bartın kereste fabrikasında çalışan işçiler çevre köylerden gelen köylülerdir. Bu

bir iki inekle tamamlanır. Bütün üretimler pazar içindir. Pazarda genel olarak kadın satıcılar görülmektedir. Kadınlar pazarda, sebze, yağ, süt, yoğurt satmakta, aldıkları paraları da kasabanın tüccarına bez, basma karşılığı vererek köylerine gene parasız dönmektedirler. Kadınlar genel basit ihtiyaçlarını karşılamak için altı gün toprak ve ineklerle uğraşmakta, elde ettikleri ürünleri yedinci günde pazarda satarak köye dönmektedirler.

Bartın kereste fabrikaları, konserve fabrikaları sahipleri, köylerdeki ağa ailelerinden gelmektedir. Bu köy ağası fabrikatörler köy-

— Ağaç işçileri yürüyor —

yarı köylü, yarı işçi insanlar iş yerlerine gelebilmek için her gün, bir buçuk saat yaya yol yürümek zorundadırlar. Bartın'ın köylerinde ailenin bütün fertleri çalışmaktadır. Bir ailenin erkeklerinden bir kısmı Zonguldak madenlerinde çalışırken, diğerleri kereste fabrikalarında çalışmaktadır. Evde kalan erkekler varsa ya kendi küçük topraklarını eker ya da ağanın toprağında yarıcılık veya kiracılık yaparlar. Fakat genel olarak küçük tarım ünitelerinde kadınlar çalışmakta ve sebze yetiştirmektedir. Bu ilkel aile üretimi, kasabanın esraf ve bürokratları için beslenen

lünün 12 yaşına basan kızlarını konserve fabrikalarında çalıştırmak için zorlarlar. Bugün Bartın'da 3 TL. ücretle konserve fabrikalarında çalışan çok sayıda kız çocukları vardır.

Kereste fabrikalarında çalışan işçilerin örgütlenmesi, ücretlere zam, sosyal güvenlik, ve iş güvenliği istemesi Bartın'da işçilerin uyanığı ve sınıfların belirlendiği kamsını ne kadar vermekte ise de, bu hareket köylülerin örgütlenmesini ve feodal kalınlara karşı harekete geçmesini sağlamadığı takdirde Bartın işçileri başarıya ulaşmakta güçlük çekecektir.

AYDINLIK
sosyalist dergi

7. sayı çıktı

MİHRİ BELLİ: Millet gerçeği

(Millet ve Milliyetçilik Kavramları, Turancılık, Kürt Meselesi)

ŞEFİK HUSNÜ, İntihabat ve Yoksul ve Orta Halli Sınıflar — **JOSEF STALİN**, Kafkasya'da Durum — **C. RODRÍGUEZ**, Küba Devrimi ve Köylü Sınıfı — **R. N. İLERİ**, Doktor Şefik Hüsnü Değir — **DOĞU PERİNÇEK**, Gerici - Parlamentarizme karşı Gençlik ve Millî - Demokratik Güçbirliği.
Abone : Yıllık 50, Altı aylık 25 lira — Adres : P.K. 100, Cebeci - Ankara — Dağıtım : Fuat BÜTE (İstanbul), Orhan ÖZŞİŞMAN (Ege Bölgesi).

Hoechst'te grev

Türk işçisi ilâç soygununa karşı direniyor

Türkiye Kimya-İş Sendikası Hoechst ilâç fabrikalarında grev kararı almıştır. Sendika grev kararının nedenlerini şöyle açıklamıştır:

«Türkiye Kimya-İş Sendikası, Topkapı'da kurulu yabancı sermayeli Hoechst ilâç Fabrikası arasında devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşmaya varılamadığından, bu işyerinde en kısa zamanda greve başlayacaktır. Türkiye Kimya-İş Sendikası'na yüreктen üye olan 135 işçinin tümünü GREV'e iten iki esaslı sebep bulunmaktadır.

EKONOMİK SEBEPLER :

Hoechst Firması: Dünyanın 14 büyük firmasından biridir.

Bu firma: Satış bakımından dünyada 6. sırayı işgal eder. (200 MİLYON DOLAR)

Bu firma: Dört kıtada onbinlerce ve sadece Almanya'da 65 bin işçi çalıştırır.

Bu firma: Ortalama bir hesapla yılda 20 Milyon Dolar (260 Milyon T.L.) kazanır.

Bu firma: Diğer memleketlerde işçilerine ortalama saatte 18.59 T.L. yani günde 148 T.L. yevmiye öder.

Bu firma: Türkiye'de aynı işi yapan Türk İşçilerine ortalama olarak saatte 270 kuruş yani günde 21.60 T.L. gündelik öder. 135 işçisinden 49'una günde 12.80 T.L. ilâ 16 T.L. arasında ücret verir. Yani Yabancı Ülkelerde çalıştırdığı işçiye bir saatte verdiğini, Türkiye'de günde 8 saat çalıştırdığına bile vermez.

Bu firmanın: Topkapı'daki işyerinde bir işçi günde ortalama olarak 1000 T.L. değerinde üretim yapar. Aylık üretimin değeri 4 milyon 50 bin liradır. Yani yılda ortalama olarak 48 milyon 600 bin liralık üretim yapar.

KAR DURUMU :

Türkiye'de yabancı ilâç firmalarının ortalama kazanç oranı %25 olarak hesaplanırsa, ham madde ithâli vesair hususlarda ANA FİRMANIN transfer ettiği bir yana, yılda en az 12 milyon 150 bin lira net kâr sağlar. Bütün bu gerçeklere rağmen işçi ücretlerinin, Avrupa işçilerinin 1/4 oranına yükseltme istemimize karşı koyar. İşçilerin istekleri aylık ücretlerine 300 lira zamdır. Bu rakam yabancı sermayeli bu dev şirketin kâr durumunda zerre bile sayılmaz.

HUKUKİ SEBEPLER :

Hoechst Firması: Yukarıda sıraladığımız ekonomik güçlüklerin altında ezilen işçilerine, işyerinde katiyen söz hakkı tanımak istemez. 931 sayılı İş Kanununun 13. maddesi gereğince hiç bir sebep göstermeksizin kıdemli işçilerini (tazminatını vermek suretiyle de olsa) işten atmakta direnir.

İşçiler: İşyerinde çalışan işçiler, ekonomik şartlar kadar ve hattâ daha fazla İŞ EMNİYETİ'ne sahip olmak ve DİSİPLİN KURULU'ndan geçmeden işlerine keyfi olarak son verilmesini önlemek istemekte ve bunda ısrar etmektedirler.

Proleter sosyalizminin devrimci teorisi ve bu teorinin ışığında devrimci pratik, Türkiye'nin önündeki devrimci adının millî demokratik devrim olduğunu göstermiştir. Emperyalizm ve işbirlikçilerinin millî demokratik mücadeleye karşı gösterdikleri tepki de bunu doğrulamaktadır. Emperyalizm, «sosyalizm» gevezeliğinden değil, sosyalistlerin de katıldığı bir millî cephe hareketinden korkmaktadır.

Başka kılıklara giren oportünizm

Sosyalist hareket içine sızmış olan oportünizm çeşitli kılıklara bürünerek ortaya çıkmaktadır. Sağ ve sol görünüşler ortasında oportünizm de farklılaşmaktadır. Meselâ bir İdris Küçükömer'le Aybar arasında farklar olduğu açıktır. Küçükömer ve onun temsil ettiği grup Aybar'ın da sağında bir görünümde. Emperyalizmin işbirlikçilerini dost, millî cephenin güçlerini düşman ilan etmek en azından bilimsel sosyalizmin düşmanıdır. Başka bir grup da Aybar'ın solunda bir görünümde ve Marksist terminolojiden yararlanan bir gruptur. Son çıkan dergilerinde «sosyalist şiarları reddeden anti — emperyalist bir mücadele ancak burjuvazinin öncülüğünde olur ve bunun peşinen kabul edilmesi demektir» denmekte ve böylece Mao Çe Tung'un Çin burjuvazisinin lideri olduğu (!) ustahkla ortaya çıkarılmaktadır. Daha sonra da sanayi burjuvazisi ile ancak sosyalist devrimden sonra güçbirliği yapılabileceği söylenerek strateji tamamlanmaktadır.

Yukarıda saydıklarımız oportünizmin bugün için bilinen görünüşleridir. Ancak sosyalistlerin en çok dikkat etmeleri ve savaşmaları gereken eğilim doğru stratejiyi kabul etmiş gibi görünen, kılık değiştirmiş oportünizm ve küçük burjuva eğilimleridir. Oportünizmin millî demokratik devrim stratejisini kabul etmiş gibi görünen biçimi, iş pratiğe döküldüğünde bozgunculuk yapmakta ve devrimci eylemi baltalamaktadır. Son öğrenci boykotlarında ve 29 Nisan mitinginden önce bunun örneğini bir kere daha gördük.

Millî demokratik devrim stratejisini benimsemiş gerçek sosyalistlerin arasına sızan başlıca eğilimler nelerdir? Bunları sırayla görelim.

Pasifizme karşı

Küçük burjuva oportünizminin bir yüzü de pasifizmdir. Hareketten kaçmak ve devrimci eylemi önlemek için oportünizm bin dereden su getirir. «Faşizm geliyor» yaygınlıklarından tutun da «emekçi halkımız bu hareketlere karşı» zirvalamalarına kadar bir sürü itiraz. Halkın millî demokratik devrim mücadelesinin özünü kavrayamayanlar son gençlik eyleminde de pasifist bir tutuma girmişler ve devrimci gençliğin diğer güçlerden en fazla tecrit olduğu bir dönemde gerici güçlerle ittifaklara girişmişlerdir. Üniversite içinde olan eylemleri sadece üniversite içinde kalmış gibi düşünen bir eğilimin yanında, üniversitedeki eylemin faşizmi geti-

receği düşüncesi de pasifizmin itirazlarından biri olmuştur. Üniversite içindeki eylemin toplumda geniş etkiler yaptığını ve halkın millî demokratik mücadelesinin bir parçası olduğunu anlamayanlar yanılsamalıdır. Bu arada kendi kişisel durumlarını devrimci gi-dişe uyduramayanlar, bu durumlarını faşizm geliyor yorumlarıyla örtmeye çalışmışlardır. Ama ne faşizm gelmiştir, ne de gençliğin demokratik eylemi toplumda etkisiz kalmıştır. Bu eylem her zaman olduğu gibi bütün millîci güçleri etkilemiştir.

Terörizme karşı

Bütün bunların yanında gençlik kendi içinde belirecek her türlü küçük burjuva terörist eğilimle mücadele etmelidir. Bu eğilimler bir yerde, yiğit devrimci duygulardan, bir yerde de kitlelerden kopuk olmaktadır ileri gelebilir. Proleter sosyalistleri içinde buldukları dağınıklıktan kurtulup örgütlü ve disiplinli hareket etmek zorundadırlar. Ancak kitlelerle bağ kurmak mutlaka işçilerle ya da köylülerle didize oturmak demek değildir. Bir hareket kitlelerde yankısını bulduğu oranda kitlelerle bağ kurmuş demektir. Buna örnek olarak Komer'in arabasının yakılması olayını gösterebiliriz. Arabanın yakılması bir kitle hareketi değildir o an için. Ama toplumda yankısını bulmuş ve bütün millîci güçlerin desteğini alarak bir kitle hareketine dönüşmüştür. Akhisar köylerinde dolaşırken bize yurtsever köylülerin en çok sordukları soru Komer'in arabasının nasıl yakıldığı sorusu idi.

Taktik yanlışlıklarına karşı

Bu arada bir taktik yanlışlığına da değinmek gerekir. Millî demokratik devrim için güçbirliği, bildiğimiz gibi, sınıflar arası güçbirliğidir. Ancak sınıfların da bazı örgütleri vardır. O örgütler sınıfların taleplerini dile getirirler. Eğer bir örgüt temsil ettiği sınıfların dilekelerini gereği gibi dile getiremiyorsa ve tabanın gerisinde kalıyorsa o örgüt ortadan silinir ya da daha başka güçlerin oyuncu haline gelir. Sınıflar arası güçbirliği derken bu gerçeği de unutmamak ve örgütler arası güçbirliğini ihmal etmemek gerekir. Kendi sınıflarının, kendi tabanlarının taleplerini dile getirdikleri ölçüde örgütlerle güçbirliği yapılması gereğine inanıyorum. Biz doğru şiarları atarız, taban o şiarlara nasıl olsa gelir görüşü, bir yerde doğru, başka bir yerde de yanlıştır. Aynı şiarları o tabanın kendi örgütü de atıyorsa taban kendi örgütünün yapacağı eylemlere gelecektir. Bu bakımdan güçbirliğinin sınıflar arasında olacağı gerçeğini gözden uzak tutmamak ve —idealist görüşlerden arınarak— örgütler arasındaki güçbirliğini de ihmal etmemek gerekir.

Devrimci eylem

Emperyalizmin bugün Türkiye'de en çok korktuğu iki eylem biçimi vardır ki, bu iki eylem biçimi de aslında birbirinden ayrılmaz parçalardır. Bunlardan birincisi devrimcile-

rin şehir ve köy emekçileri ile ilişkiler kurup bu yolda eylemlere girişmeleri, ikincisi de bütün millîci güçlerin bir cephede toparlanmaları ve millî demokratik devrim yolunda mücadele etmeleridir. İşte bu yüzden emperyalizm, devrimcilerin şehir ve köy emekçileri ile bağlar kurmalarını önlemek istemektedir. Akhisar'da, Ödemiş'te, Söke'de bu yüzden telâşlanmışlardır gayri millî güçler. İşsizlik ve pahalılığı protesto etmek için düzenlenen miting dolayısıyla imzasız broşürler yayınlanması, acıklı laflar edilmesi hep bu yüzden. Ve yine bu yüzden 29 Nisan'dan önce ortaha korku salınmak istenmiş ve emperyalizmin uydusu kuruluşlar ardarda bildiriler yayınlamışlardır. Emperyalizm, millî cepheden, millî sınıfların emperyalizme karşı ittifakından korkmaktadır. Bu yüzden oportünizm millî cepheyi bölmeye çalışmakta, 29 Nisan mitingini baltalamaya çalışmakta, emekçilere yanlış bilinç vermekte ve pasifizm yoluyla emperyalistlerle uzlaşmaktadır.

Bu yıl da devrimci gençlik doğru eylemler koydu ortaya. Bir yandan şehir ve köy emekçileri ile ilişkiler kurulurken bir yandan da millîci cephe pekiştirildi. Bir yandan iç örgütlenmeye gidilirken bilinçli öğrenci hareketleri ile halkın millî demokratik mücadelesi desteklendi, faşizm geriletildi. Bundan sonra önümüzde koskoca bir yaz var. Bu aylar içinde şehir ve köy emekçileri ile bağlar kurmaya devam etmeliyiz. Bu arada eksik olan bir yan var eylemlerimizde. Devrimin asıl gücünü meydana getirecek olan şehir proletaryası ile, yani başta fabrika işçileri olmak üzere proletarya ile ilişkiler kurmak. Yakında çıkacak olan İŞÇİ — KÖYLÜ gazetesi bunu bir ölçüde sağlayacaktır. Bunun dışında başka şeyler de yapmak gerekir. İşçilerin kendiliklerinden hareketlerinin desteklenmesinin yanında, sendikalara girip işçilerle oralarda temas kurmak gerekiyor. İşçilerle devrimcilerin kaynaşacağı yeni sendika örgütlenmelerine gitmek gerekiyor. TİP'teki bilinçli işçilerle ilişkiler kurmak gerekiyor. İşçi sınıfı özünü ihmal etmemek gerekiyor.

Türkiye halkının millî demokratik devrim mücadelesi her türlü baskıya, her türlü emperyalist oyununa rağmen başarı ile yürütülüyor. Saflara yeni güçler katılıyor her geçen gün. Saflarımız çelikleşiyor.

Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin korkusu bundandır.

Tefeci, ağa takımının korkusu bundandır.

Ve yine bundandır halkımızın gözlerindeki onurlu ışığı.

GENÇ SİNEMA

Antiemperyalist ve antifeodal gelişmeleri kamerasıyla izleyen devrimci hareketin dergisi

Genç Sinema'yı okuyunuz

Devrimci Görevi Doğru Anlamak

Mehmet ALTUN

Devrimci öğrenci örgütlerimiz içinde, «emekçi halkı bilinçlendirme» sloganıyla ifade edilen, devrimci görevi yanlış anlayan, zararlı bir düşünce görülmektedir. Öğrenci örgütlerine, son derece soyut bir görev yükleyen, öğrenci hareketlerinin devrimci mücadelemiz içerisindeki rolünü kavramayan bu görüş, özde, «gerici-parlamentar» bir anlayışa dayanmaktadır. Şöyle ki:

«Halkın devrimci bilince kavuşturulması» meselesi, mekanik bir bilgi verme, gidip anlatma şeklinde anlaşılmalıdır; kitlelerin bilinçlenmesinin, sınıfsal çatışmalar ışığında, örgütlenme faaliyetiyle birlikte olacağı gerçeği kavranılmamaktadır. Kitlelerin bilinçlendirilmesi işi, maddi şartların devrimci teori ışığında tahlili, gelişmelerin doğru tespiti ve kitlelerin bu yönde harekete geçirilmesiyle olur. Bu hareket içinde, kitleye siyasi bilinç kazandırmakla olur. İşçilerin sendikal mücadelelerine, demokratik köylü hareketlerine önderlik etme, partiye bağlı işçi ve köylü militanların ajitasyon faaliyeti ve bu hareket içerisinde, devrimci şiarların, devrimci örgütün benimsenmesi, kitleyi bilinçlendirme davranışı budur. Ve ancak bu sayede devrimci örgüt kitlelerin tek umut kaynağı haline gelebilir. Devrimci şiarlar, ancak bu sayede kitlelere malolabilir.

Meseleye bu şekilde bakılırsa, siyasi örgütün, öğrenci örgütünden ayırdedici rolü daha iyi kavranabilir. Böyle yapılmaz da, «İşçi sınıfına bilinç dışarıdan gelir» gerçeği, gidip nutuk atma, ya da, «Halka meseleleri anlatma» şeklinde anlaşılır, mesele oy avcılığına döndürülürse, kitleleri bilinçlendirme (!) görevi öğrenci örgütlerine de yüklenilebilir. Ve «öğrenci örgütünün siyasi örgüte yandaşlığı» meselesi yanlış olarak ortaya çıkar.

Devrimci öğrenci örgütleri, öğrencileri,

millî kurtuluşçu mücadeleye, örgütlü ve en aktif biçimde katmakla yükümlüdürler. Öğrencilerin, içinde buldukları maddi şartların analizi, somut meselelerinin devrimci yönde çözümü için harekete geçirilmeleri, bu mücadele içinde devrimci şiarların kitleye maledilmesi, örgütlere militanlar kazanılması devrimci öğrenci örgütlerinin temel fonksiyonudur.

Millî ve demokratik mücadelemizin başlangıç döneminde, öğrenci hareketlerinin, gerek siyasi mücadelemizin önemli bir demokratik güvencesi olma bakımından, gerekse diğer millî güçleri etkileme bakımından önemli rolleri vardır. Bu yüzden, öğrenci hareketlerine önderlik etmek, gittikçe daha geniş öğrenci kitlelerini eyleme sokmak önemli bir devrimci görev olmaktadır.

Bunun dışında, gittikçe gelişen işçi ve köylü hareketlerinin öğrenciler tarafından en aktif biçimde desteklenmesi zorunluluğu, millî kurtuluşçu mücadelemizin temel şiarı olan «Bütün millî sınıf ve zümrelerin güçbirliği» meselesinin kaçınılmaz sonucudur. «Öğrenci hareketinin halkla ilişkiler kurması» böyle anlaşılmalıdır da, popülistçe bir romantizme kapılıp, öğrencilerin «halkı uyandırması» gereğinden, halka gitmekten bahsedilir, öğrencilerin demokratik ve millî kurtuluşçu mücadeleleri küçümsenir, ihmal edilirse, küçük burjuva sosyalizminin oportünizmine düşmüş demektir. Ve başlangıçta bahsettiğimiz, öğrenci örgütlerinin halkı bilinçlendirmede siyasi örgüte yandaşlığı meselesi, bugün bu türden oportünistçe davranışların temeli haline gelmiştir.

Burada göz önünde tutulması gereken önemli bir nokta da TİP'in durumudur. Bu parti, oportünist bir yönetici kılığın artık iyice kesinleşen ihaneti yüzünden, devrimci görevini yerine getiremez hâle gelmiştir. Halkı-

mızın emperyalizmle gelişkinin iyice keskinleşmeye başladığı, kendiliğinden hareketlerin olgunlaştığı bir dönemde, güçlü bir siyasi proleter örgütünün bulunmaması devrimci mücadelemizin en önemli sorunudur. Bu yüzden, devrimci örgütler içinde oportünizmle mücadele ve proleter sosyalist siyasi örgütün kurulması (gerek TİP'in oportünizminden arındırılması, gerekse yeni bir örgüt kurulması anlamında) en önemli devrimci görev olarak karşımızdadır.

Bu şartlar altında öğrenci örgütlerindeki proleter sosyalistleri, şu iki davranışı birlikte yürütmek zorundadırlar:

1— Devrimci mücadelemizde büyük önemi olan, öğrenci hareketlerine önderlik etmek; devrimci öğrenci örgütlerini kitle içinde tekin ve güçlü hâle getirmek; öğrenci hareketinin, diğer mücadelelerle dayanışmasını sağlamak.

2— Gittikçe gelişen işçi ve köylü hareketlerini öğrenci militanlar eliyle örgütlemeye ve yönetmeye çalışmak.

Ancak bu ikinci çabayı, öğrenci örgütünün temel fonksiyonu olmadığını bilerek ve bu faaliyetleri, proleter sosyalist bir siyasi örgütün kurulması için ortam hazırlama olduğunu unutmadan yürütmek şarttır. İşçi ve köylü hareketlerine öğrenci örgütü olarak katılmayı, «Siyasi örgüt yapmadığı için, biz yapmak zorundayız» şeklinde anlamak yanlıştır. Öğrenci örgütünün bu işi kıvrıramayacağını bilmek, «halka gitme» davranışını, oportünizmle mücadele ve siyasi örgütün kurulması çabasıyla bütünlemek gerekir.

Özetlersek; sosyalist öğrencilerin görevi, öğrenci kitlelerini millî ve demokratik mücadele saflarına, gittikçe artan sayıda ve en aktif biçimde katmak; devrimci öğrenci örgütlerinin, öğrenci kitleleri içindeki etkinliğini ve gücünü arttırmaya çalışmak; halkımızın direniş hareketlerine en ön safta katılmak; oportünizmle her yerde sonuna kadar mücadele etmek ve herşeyden önce, bunları, güçlü bir proleter örgütünün kurulması ve onun zaferi için yapmaktır.

Hem suçlu hem güçlü

CHP'nin devrimci harekete ihanet etmesini Ant dergisi belgelerle tescil etmiş. Bunun üzerine Türk Solu dergisi ötedenberi izlediği hatalı stratejinin iflâs ettiğini görmüş. Sen nâisün bunu gösteren. Varyansın etmiş Ant dergisine. Oysa Ant'a saldırmakla ne CHP, ihaneti, ne de CHP bürokrasisine yaslanarak kurulan stratejinin tutarsızlığı örtülemezmiş. Hem de Türk Solu bu işi sosyalistlere yakıştırmayacak bir hırçınlıkla yapmış. Seviyesiz ifadelerle Ant'a saldırmış.

Oldukça teknik bir maharet gösteren ve bir sürü siyasi akım içinde sol akımı benimseyen bir derginin gerçeği böylesine tersyüz etmede en küçük bir sakınca görmemesi yazıktır. Utandırıcıdır.

Türk Solu şimdiye kadar sosyalizmin bilimine çapraz düşen görüşleri birbirinin ardından sıralayan TİP'li yöneticilerin dümen suyundan ayrılmayan Ant dergisine doğrudan doğruya vaziyet almayı uygun bulmamıştır. Öncelikle doğru'yu ortaya koymamız gerekti. Şimdi Türk Solu yayın hayatına başlayalı bir buçuk yıl olacaktır. Yayınladığı sayıların sayfalarında izleyeceği strateji en küçük bir sürtüşmeye meydan vermeyecek biçimde açık seçik ortaya konmuştur. Ayrıca bu konularda Türk Solu yazarları açık oturumlara katılarak bu stratejiyi savunmuşlar, tartışmışlardır da. Ve yazılanlar olsun, açık oturumlarda konuşulanlar olsun, hemen hepsi birer dâva konusudur. Emperyalizmin ve yerli uşaklarının boyunduruğu altında iktidarda olsun, muha-

lefette olsun, statükonun sürüp gitmesini seçim geçim sorunu yapan tüm politika madrabazlarına kesin vaziyet alınmıştır. Beraber olunması, karşı çıkılması, tarafsızlaştırılması gereken tüm güçler açık seçik ortaya konmuştur.

Aynı ayı, uzak ülkelerde yayınlanan iki dergi söz konusu olsaydı, Ant, bu tutumuyla bazı okuyucuların zihninde, bir takım kuşku yaratmakta, bir süre için, başarılı olurdu belki. Oysa, iki dergi de aynı semtte basılır. Böylesine kısa vadeli uyduruk lâflar sadece kâğıt, mürekkep ziyanlığı.

Türk Solu'nun tepkisi, Ant'ta, özellikle son sayılarda, hileli yollardan yürütülen polemğe karşı olmuştur. Sosyaliste yakışan, eleştireceği konuyu adıyla-sanyla, yeriyle-yurduyla ele alıp, gözünün yaşına bakmadan didik didik etmek ve inandığı doğru stratejiyi koymaktır. Oysa Ant'ın ısrarla yaptığı, bir takım taş atmalarla okuyucunun zihninde kuşku yaratma çabasıydı. Sol geleneğin mertlik anlayışına aykırı bir tutumdur. Biz devrimci eylem ve teoriye saldıranları yeri geldikçe adıyla sanyla ve gözünün yaşına bakmadan eleştirmeye devam edeceğiz.

ROMAN YAYINLARI

Davis Grubb

İlk üç romanından birincisini sunar :

Yeni çıktı. 15 Lira.

Roman yayınları Başmusaşık Sok. Tan Ap. Cağaloğlu - İstanbul
İstanbul D.: Mehmet Ulu, Ankara D.: Anadağıtım,
Sivas D.: Ata Kitabevi.

HABORA KİTABEVİ

Yeni Yayınlarımız :

31 MART İSYANI (Evet Güresin)	7.5 Lira
SOSYALİZM (Lenin)	10 Lira
GREVLER, SENDİKALAR, PARTİLER (Rosa Lüksemburg)	6 Lira
KIZIL KİTAP (De Gaulle)	7.5 Lira
YASAK KİTAPLAR (Bülent Habora)	6 Lira

Habora Kitabevi P.K. 6, Beyazıt - İstanbul...

Vo Nguyen Giap'ın anıları: HO AMCA

Köy ihtiyarları bana ulu TEY kabilesinden bu çeşit hastalıkları iyi eden bir hekimin adresini salık verdiler. Derhal bir kurye yolluyarak hekimini karargâha getirttik. Hekim önce hastanın nabzını yokladı, sonra ormana giderek oradan bazı ağaç kökleri çıkarıp geldi, bunları ateşte yaktı küllerini piring çorbası içine karıştırarak bizim Amcaya çirdi. Hayret, ilaç tesirini gösterdi! Hastanın durumu iyileşti birkaç gün sonra tamamen ayağa kalktı. İşlerine yine gece gündüz devam ediyordu. Ağustos başında Partinin düzenlediği tüm ülke konferansı açıldı. Bizim Amca henüz tam mânasiyle iyileşmediği halde bet benizi solgun konferansa katılmağa çalışıyordu.

TAN TRAO delegelerinin mahallî kongresi ve Parti'nin tüm ülke konferansından sonra, bütün ülkede halkın ayaklanması emri verildi. Merkezî Komite acele savaşa hazırlanma işini bana havale etti. 16 Ağustos 1945 yılı Kurtuluş Ordusu benim emrimle TAY NGUYEN'e yürüdü. —HANOY yolu üzerinde ilk şehir— Burada Japonlarla çetin

HO CHİ MİN başkente kalyordu. Sıtmandan tam mânasiyle kurtulup düzelemedi. Yine buna rağmen, bütün toplantılara başkanlık ediyor, daireleri dolayı denetliyor, ziyaretçileri kabul edip onlarla görüşüyor ve onların fikirlerini alıyordu. İşleri o kadar bashedan aşkındı ki sabah erken işe başlar gece yarılarna kadar dairesinde çalışır dururdu. Yemeği başkanlık sarayında oradaki memurlarla birlikte yiyordu. Yemekler alelade piring ve daha birkaç kaptan ibaretti. Sabah yemekten sonra dairesine gider, sandalyeye oturur, başı öne eğilir öylece bir sekerleme yaptı mı tamam. Hemen kalkar yine durup dinlenmeden işe koyulurdu. Merkezî Komitenin Daimî Büro işlerini düzenler, büro üyeleriyle konuşur, gece saat bir kadar çalıştığı halde yine canlılığını yitirmez, çıkan bazı sorunları çözümlenmede herkesten çok gayret gösterirdi, uyurken alında boncuk boncuk terler görünürdü. Bu bütün gün işlerden bitkin hale geldiği, çok yorgun olduğunu gösteren fizik bir işaretti—

«Bütün VIETNAM Kuzeyden Güneye

Ho Chi Minh

Vo Nguyen Giap

bir savaşa tutuştuk. Biz çarpışırken, olaylar çabucak gelişti, birçok yerde halk ayaklanarak yer yer çarpışmağa başladı. Biz henüz TAY NGUYEN'de çarpışırken halk HANOY'da yönetimi eline aldı. Ordunun bir kısmı TAY NGUYEN'de düşmanı çember içine aldı, diğer kısmı da HANOY'e doğru ilerlemeğe başladı. O akşam TAY NGUYEN'den LU VAN'a geçerken uçsuz bucaksız çeltik tarlalarından yürürken, başımızın üzerinde yüksek telgraf direkleriyle sayısız yıldızların kaynaştığı, gök kubbenin profili görünüyordu. Bütün gece yürüdük. Sabahleyin vardığımız yerlerde bayraklar dalgalanıyordu. Ülkenin özgürlüğü konuşmasını görmek insana kıvanç veriyordu. Bu mutlu günü hiç bir zaman unutmayacağım. O gün ne sevinçliydim! O gün ordunun bir kısmı HOANG HOA THAM ormanına, oradan da KİM MA vadisine doğru çekip gittiler.

Her yerde Ağustos Devriminin Zafer töreni yapıp, bütün halk yeniden ulus olma sevincinden mest olurken, bizim önümüze birçok zorluklar hayal gibi dikildi. Başkan

kadar VIETNAM KURTULUŞ ORDUSU'nun faaliyet sahası olacaktır» öngörüşüyle söylediği söz tahakkuk etmeğe başladı. Her yerde Kurtuluş Ordusu savaş mevzilerine girdi. Devrimin ilk günlerinde, güneyde İngilizlerin himayesinde Fransız sömürgecileri savaşı körüklemeğe başladılar. Kurtuluş Ordumuz onlara karşı savaşımağa hazırlandı. Bu ordu artık 10-12 kişilik çete değil «Güneye Yürüme» kıtasının hakikî kol ordusu olan öncü birlikleriydi. Bu birlik, devrim çağrısına uyarak ülkenin her yanından gelen genç vatanseverlerden meydana geldi. Bu birlik NAM BO'ya doğru yürüdüğü zaman yüzlerce mil uzunluğunda bir insan seline benziyordu. Başkan HO CHİ MİN'in emirlerine uyarak Kuzeyden Güneye kadar bütün ülke gençlerinin vatanlarını savunmak için, bazılarının yaya yapıldak yollara düştüğünü bazılarının vagonlar dolusu gelip kurtuluş ordusuna katıldığını görenler bunu hiç bir zaman unutmayacaktır! Bundan sonra tüm ülkede kurtuluş savaşı başladı. Yer yer çetin savaşlar oluyordu. Bizim Amca

bu esnada orduyla ilgileniyor, onları eğitmeğe çalışıyordu. Buna bakarak kökeni halk olan VIETNAM ordusu, Parti ve Başkan HO CHİ MİN'in okulunda eğitilip öğretildi demek gerekir.

1947 yılının kış aylarında düşman VYET BAK (Kuzey Vietnam'ın kuzey kesimi) a paraşütçü birlikler indirdi. Sömürgeci ordu nerdeyse en müstahkem üslerimize yaklaştı. Savaşın en kızıştığı zaman Başkan ve Merkezî Komitenin Daimî Bürosu savaşın durumu hakkında verdiğim raporu dinledikten sonra, şimdiki kadro ile gerilla savaşı sürdürürken, «Müstakil Müfrezeler» kurma teklif edildi. Bu teklif çok yerinde görülerek hemen kabul edilerek uygulanmasına geçildi.

1950 de sınır boyundaki KAO LANG (KAO BANG — LONG SON) ta savaş kampanyasında iken Başkan bize: «Amacımız Zaferdir, başka birşey istemiyoruz!» diye yazılı talimat gönderdi, aynı zamanda cepheleri doladı, gerilla birliklerini denetleyerek onlara moral verdi, cepheye düşmanı püskürtüp atıncaya kadar kaldı. Askerle birlikte, cephe ve erzak taşıma işleriyle uğraşiyor, bütün güçlülere askerle birlikte katlanıyordu. Hattâ bir gece eski bir çadırda geceledi.

Kuzey Batı kesiminde savaş kampanyası devam ederken, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti adına 8 emri kapsayan bildiri yayınladı. Bu bildiri Kurtuluş Ordusundan herkese dağıttı. Kampanya açılması toplantısına katılanlar şimdi mutlaka Bizim Amcanın toplantı yerine nasıl geldiğini iyice hatırlayacaklardır. Günlerce yağın yağmurlardan dereler kabarmış, taşın sular yolları basmıştı. Tam bu sırada çıkan Bizim Amca'ya «dön gitme sellerden geçemezsin» dendiye de, o bir defa bir şeye niyet etti mi mutlaka onu yaptı. O gün yine yağmur, çamur demeden yürürken bir yerde azgın suların aktığı bir dereye geliyor, ondan önce gelen köylüler oradan geçemeyip suların biraz çekilmesini bekliyorlarmış. Bizim Amca hiç beklemiyor, derenin bir sığ yerini bularak karşıya hemen geçiyor, bunu gören köylüler çok hayret ediyorlar. Çünkü derelerin böyle aktığı zaman oradan geçmek her babayığitin harcı değildir. Onun arkasından onlar da karşıya geçiyor. Bizim Amcanın o gün ne yapıp, ne edip, yine tam zamanında toplantıya katıldığını görünce hayret ettik. Onun böyle hareketleri bize savaş süresince öğretici ve eğitici ders oluyordu, ara sıra bize: «İnsan bir şeye kararlı oldu mu, birçok zorluklara rağmen mutlaka başarıya ulaşacaktır!» diyordu.

O uçsuz bucaksız, yaşayan bir enerji kaynağı, ve bu enerjinin ölçsüz timsalidir, önüne geçilmez. Gücü bütün kalpleri fethe ediyor o insana güven aşıyordu. Onu ilk defa KUN MING (Çin) te gördüğümde bende ifade edemeyeceğim olumlu bir intiba bıraktı. Öyle bir intiba idi ki bu bunu ancak üstün yaratılta olan insanlara karşı duyuyordum. O mert azimkâr bir insandı. Ve daima böyle kalacaktır.

Yıllar öncesi Kurtuluş Ordusunun Propaganda Müfrezelerinin kurulduğu sıra bize şu öğüdü veriyordu: «Hareketli ve azimle çarpışın, hücum esnasında gizliliğe çok riayet edin düşmana sır vermeyin. Düşmana çaktırmadan ansızın saldırın (Düşman güçlü olduğu zaman dur, zayıf olduğu zaman vur!) yine o hiç anlamadan, zayıf vermeksizin geri çekiliniz!» Bütün savaş boyu onun tavsiyelerini gözönünde tuttuk. Onun dediğine göre Güneyden Kuzeye kadar bütün Vietnam Kurtuluş Ordusunun faaliyet sahası oldu, nitekim 9 yıl sonra ordumuzun kudretli savaş gücü sayesinde DYEN BYEN FU'da düşmanı yenerek zaferi kazandık. Bu 1945 yılı kazandığımız zaferin teorikisi HO CHİ MİN uygulayıcısı ben oldum. Bugün son zafer kadar savaşmak, devrim yapmak, ulu Başkanımızın, şanlı Partimizin işçi sınıfının ve tüm ulusumuzun biricik arzusudur!

İTÜ Öğrenci Birliği Başkanı Tarık Almaç görüşlerini açıklıyor

Soru — Türkiye devrimcilerinin önündeki sorunlar ve görevler sizce nelerdir?

Cevap — Türkiye devrimcilerinin önündeki sorunlar genellikle;

- Bütün devrimcileri kapsayan, merkezi, tek bir örgütün bulunmaması,
- Devrimci kitlelerle organik bağların kurulamamış olması,
- Devrimcilerin maddi imkânlarının çok sınırlı olması, (basın ve propaganda imkânları),
- Bugün, devrimci örgütlerin gelişme süreci içinde bulunmalarından dolayı, ilerici devrimci mitelikleri bulunan sınıf, zümre, vb. ile onların örgütleriyle tam bir eylem birliğinin gerçekleşmemesi, Devrimcilerin görevlerini de iki ana bölümde toplayabiliriz:

a - Sınırlı demokrasi ortamında anayasal hakları sonuna kadar kullanarak; kitlelerle sıkı bağlar kurabilecek teorik olarak silâhlendirilmiş ana örgütün, her yerde kurulmasına, gelişmesine çalışmak ve halkımızın demokratik hak ve isteklerinin yanında olmak, onların mücadelesine güç katmak,

b - Diğer ilerici örgüt ve güçlerle ilişkiler kurarak, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi içinde yer almalarına çalışmak.

Soru — İ.T.Ü. Öğrenci Birliğinin önündeki sorunlar ve görevler nelerdir?

Cevap — İ.T.Ü. Öğrenci Birliği'nin önündeki sorunlar: da kabaca şöyle sıralayabiliriz:

- İTÜÖB'nin bürokratik ilişkiler içinde bulunduğu kurumlarca çıkarılan güçlükler, temsil ettiği öğrencilerin ana ihtiyaçlarını (barınma, beslenme, eğitim, v.b.) tam olarak karşılanamaması,
- İ.T.Ü. öğrencilerinin uzun bir zamandır sürdürdüğü «demokratik üniversite mücadelesi», ilgili üst kurumlarca saptırılmak, geciktirilmek istenmekte, bu savaşı yürüten öğrenciler üzerinde baskı kurulmaktadır.
- Halkımızın «tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye» mücadelesinde, İTÜ-

ÖB'yi oluşturan devrimciler olarak, gerektiği şekilde yer alabilmek, her birimizin devrimci inisiyatifine sahip olabilmemizi zorunlu kılmaktadır.

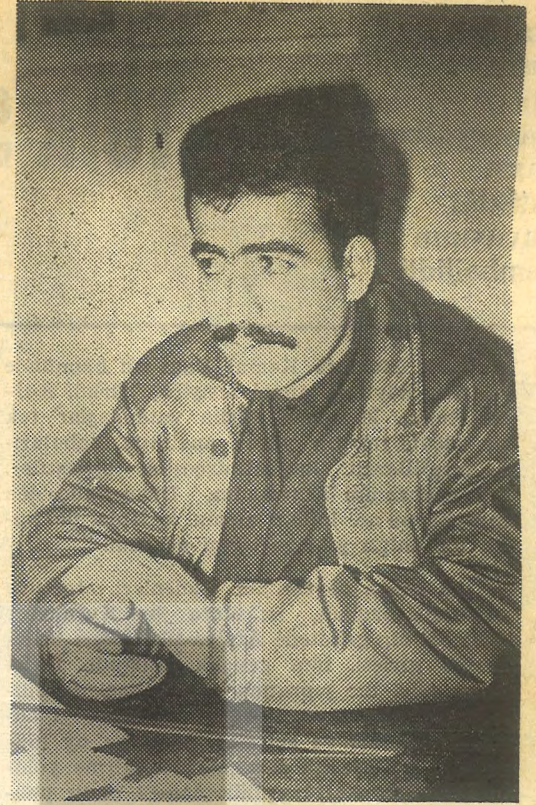
Önümüzdeki devrede İTÜÖB :

- a) İTÜ öğrencilerinin teorik ve pratik birliğini sağlama çalışmalarını sürdürecektir,
- b) İşçilerin, köylülerin, aydınların, v.b. nin demokratik hak ve isteklerini destekleyip, bağımsızlık çabalarına gücü oranında katılacaktır.

Soru — Kongrede size karşı çıkanlar, gençlerin işçi ve köylülerle bağ kurması gerektiğine inanmadığını iddia ettiler. Doğru müdür? Değilse bağlar nasıl kurulacaktır?

Cevap — Genel Kurul'da bize karşı yöneltilen isnat doğru değildir. Bizim, daha önceki dönemde işçi ve köylülerle ilişki kurma çabalarındaki bir takım kaba hataları belirtmemizden faydalanılarak, böyle bir kampanya estirilerek istenmiştir.

Nasıl olması sorusuna gelince; bu kez, köylü ve işçilerle ilişkiler kurmak isteyen her devrimci kişi, onların devrimci örgütlerinde çalışmalı, eğer bu örgütler yoksa veya za-

yıfılsa, kurma ve kuvvetlendirme çabalarına katılmalıdır. İTÜÖB de elbette bu yöndeki çalışmaları yukarıda değinilen şekilde destekleyecektir.

Soru — Yaz programınız belli midir?

Cevap — Yaz programı çalışmaları, daha önce belirttiğimiz ilkeler ışığında sürdürülmektedir.

yeni kitaplar

N. Yılmaz

İttifaksızlar dünyası Y. Etinger, O. Melikyan'dan Yurdakul Fincancı çevirisi. Anadolu Yayınları. Sovyetler Birliği Bilimler Akademisi üye ve araştırmacıları olan yazarlar bu eserlerinde, Asya-Afrika nötralizminin temel sorunlarını, sosyal ve ekonomik köklerini, siyasi temelini, gelişmesinin temel aşamalarını ve konu ile ilgili üzerinde durulması gerekli bazı dünya olaylarını gerçekten bilimsel bir biçimde inceliyorlar. Eserin «Giriş» bölümünde: «Nötralizmi ahlâk dışı (amoral) ilân eden ve 1950 lerin ortasında, A.B.D. Dışişleri Bakanı bulunan J. F. Dulles tarafından ortaya konan ünlü tez, şimdi emperyalizm ve gerici güçlerin hareket programı olmuştur. Bu koşullar altında, Asya ve Afrika'daki yeni ulusal devletlerin, sömürgecilğe karşı mücadelede ve barış yolunda güçlü bir öge olan nötralist siyasetini incelemek, gerçekten çok büyük bir önem kazanmıştır.» deniliyor.

Bir adım ileri iki adım geri Lenin'den Yurdakul Fincancı çevirisi. Sol Yayınları. Bu eserinde Lenin, 1903'de toplanan Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin İkinci Kongresi'nden sonra Kongre tutanaklarını, konuşmaları, alınan kararları ve ortaya çıkan siyasi grupları inceleyerek oportünist menşevik fraksiyonu eleştiriyor. Örgütlenme sorunlarında menşevik görüşü yıkarak, bu konuda örgütlenmenin önemini küçümsemenin tehlikelerini gösteriyor. Kitap, içlerinde Plehanov'un da bulunduğu Merkez Komitesi'nin bazı üyelerinin karşı koymalarına rağmen 1904'te yayımlanmış.

Toprak meselesi Lenin'den Şahin Alpay çevirisi. Sol Yayınları. Eser, Lenin'in Avrupa ve Rusya'da Toprak Meselesi Üzerine Marksist Görüşler, Narodizm'den Marksizm'e, Küçük Burjuva Sosyalizmi ve Proleter Sosyalizmi, Çin'de Demokrasi ve Narodizm, A.B.D.'de Kapitalizm ve Tarım ve daha bazı yazılarının derlenmesinden meydana geliyor. Bu yazılarında Lenin, tarımda ataerkil, feodal ve kapitalist üretimin niteliklerini inceliyor; toprağın millileştirilmesi ile tarımda sosyalist üretime geçilmiş olunamayacağını, Narodniklerin sosyalist devrimin köylülerle yapılacağı görüşünün küçük burjuva sosyalistlerinin görüşü olduğunu ortaya koyarak, Aynı Vergi adlı makalesinde de devlet kapitalizminin özelliklerini açıklıyor.

Atatürk
bizim
için
emperyalizme
karşı
İstiklâl
Savaşının
sembolüdür.

Türk Subayı, Atatürkçü genç neredesin ?

R. Nuri İleri

Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın ölümünde şehirlisi, köylüsü, genci ihtiyarı, Türkü, Kürdü, Rumu, Ermenisi bütün vatandaşlar tek bir vücut, tek bir yürek analarını, babalarını, sevgililerini kaybetmişçesine birleştiler. Top arabasının arkasından Dolmabahçe'den Sarayburnu'na kadar acının kitlenin üzerinden bir dalga gibi geçtiğini gördüm.

Az sonra devriminin ezilenleri, tortusu sırtına taşıdı, az sonra bir Karabekir gündelik bir gazetede Ata'ya ilk saldırı denemesine girişti, tüm gençlik şahlandı. Daha sonra sinsi bir yıpratma savaşı başladı, emperyalist güçler ve işbirlikçileri, derebeyi düzeni kahntıları ve softalar, parti ve oy makinesini kullanarak devrimleri kemirme yolunu tuttular. Atatürkçülük demek onun politik devrimleri, gericiliğe karşı, dış sömürmeğe karşı savaşı demekti, onlar onu yıkmaya koyuldular; devrimlerin toprak reformunu tatmış köylülerin desteğinden, sınıf bilincine göre örgütlenmiş işçi sınıfının desteğinden yoksun olması, sosyal yönünün gelişmemiş olması bu tertiplere olanak hazırladı.

Konu fani bir liderin eleştirilmesi, hayatında ve eylemindeki bazı yönlerin tartışılması konusu değildi; devrimleri, eserini yıkmak konusuydu, ondandır ki ona, bütün eserine otuz yıldır saldırılıyor.

Atatürk bizim için emperyalizme karşı ilk İstiklâl Savaşının sembolüdür, Atatürk bizim için yabancı sermayeyi yurttan kovana adamdır, barıştır, haysiyetli bir dış politikadır. Din ile devlet işinin ayrılması, laikliktir, kadına kişilik kazandırmanın sembolüdür.

Yabancı sermayenin, emperyalizmin öcünü almak isteyenler, bağımsızlığımıza kasteden itler, ajanlar, seriat hayali ile yaşayan yobazlar bir gayri millî ortaklık kurdular. İlk hücumu geçen Alman emperyalizminin ajanlığı olarak 1908 den sonra politik sahneye çıkan Turancuların Hitlerci kopyaları, İkinci Dünya Savaşı fırsat düşkünüleri oldu. Yıl 1941, Nihal Atsız «Dalkavuklar Gecesi» romanında Atatürk'e hayasızca saldırdı. Turancılık davasında Türkeş'le beraber yatan, MHP lideri Türkeş'in «Türk Yolu» dergisinde sütun sahibi olan Atsız, İnönü'nün «Millî Şeflik» döneminde: «Azledilen namuslu başkumandan «Tutasıl» (İnönü) yü göklere çıkarmaktadır ve de «Sarhoş» diktatör, «kocaman burunlu», «şaşı gözlü» Subbiluliyumayı (Atatürk) ise çamurlara yatırmağa yelteniyor. Kaçmağa fırsat kalmaması diye o günlerde Atatürk hakkında ağızdan ağıza dolaşan fıkraları paçavrasında sıralıyor:

«— Peki, o halde sıfır nedir?
— Meselâ: sizin karşınızda ben!» ya da:
«İlanasam: — Eliniz şanlı kral hazretlerinin yoğurduna girdi,

diye ihtarda bulundu. Kral gülümsedi:
— Zararı yok. Yoğurt cacık oldu, dedi.»

Bu fıkralar, yazanın kimi kastediğine şüphe bırakmıyacak kadar, herkeşçe bilinen şeylerdi. Bundan sonra Hitler kılıklı Atsız baki Subbiluliyuma (Atatürk) ü paçavrasında

nasıl tanımlıyor:

«Öğleye doğru uykudan kalkıyor, Devlet işlerine şöyle böyle bir bakıyor, akşama doğru şarap masasının başına geçerek vezirleri ile birlikte içiyordu. Geceleri hep sarhoş oluyordu... Kendisini Tanrılar kadar büyük ve üstün görmeğe başlıyor... Bir akşam yine içki masasına oturulmuştu. Artık devlet işleri de burada konuşuluyordu. Zihinlere bir parlaklık geldiği için... Kararlar cesaretle verilebiliyor.» Bunun üzerine dalkavukların çekemediği İnönü, pardon Tutasıl işinden atılıyor. Bir çirkef daha:

«Bunlar daha Kralımızın âdetini öğrenmemişler. Geçen gece Kral Hazretleri benim kız kardeşimi yatak odasına aldığı zaman ben hiç kızdım mı? Bilâkis...» ve de «Kral delilik, hezeyan halinde idi, Deha ile çılgınlık arasında bir noktada bulunuyordu.»

İşte Millî Şef İnönü'ye iktidarda iken dalkavukluk etmeğe uğraşan, Atatürk düşmanı Turancuların lideri, işte Nihal Atsız!

Atatürk kanunla korunamaz, onun eseri ya yaşıyor, ya da öldü, o kadar. Atatürkçü gençlik, Kuvayi Milliye ruhu ya var ya yok. 1969 Türkiyesinde ruh hastası Türkçü lider Dr. Rıza Nur'un 4 cilt, 2003 sahifelik küfürnamesi 140 liraya elden ele Mukaddesatçı kitapçevlerinde satılıyor. Bunda aklın, iz'anın alamıyacağı cinsel hikâye, rivayet ve iftiralar yazılı, hedef Mustafa Kemal, onun kurduğu rejim, onun devrimleri. Dr. Rıza Nur samimi fakat ruh hastası, üstelik hâtrâtında kendi cinsel hayatını, karısının münasebetsizliklerini bile tam olarak sıraladığından ona kıyamıyorum bile, sadece hasta deyip geçiyorum. Ayrıca Türkçü, yani bölücü: Mustafa Kemal'e Rauf'u (Orbay) nasıl delege seçersiniz, o Abaza'dır diyor, İsmet seçilsin diyor. Lozan'da İsmet Paşa «Ben Bitlis'liyim» deyince «deliye döndüm, bir Abaza'nın yerine bir Kürt seçtirivermişim» diye kriz geçiriyor. Türkiyemizi sinasî olmayan ziraat memleketi yapmak istiyor, dış sermayeye taraftar ve kadın hakları düşmanı. Burada üzerinde durduğum kitabın Atatürk hakkında karıma bile okuyamadığım iğrenç uydurmalar oluşudur. Bu kitabın 1968 sonlarında Türkiye'de basılmış olması, satılmakta olduğudur. Bunu mukaddesatçı basın yapıyor, biz sosyalist olsun, sadece altıokçu olsun Atrtürkçüler kıpırdamıyorusuz bile.

Genç Osman'ın katlinden, Kubilây'ın aynı yobazlar tarafından şehit edilmesine kadar süregelen, Nakşibendî Şih Sait'ten, Nurcu Sait'e kadar, bu millete kastedilmiş olan hep aynı kara taassup ve onun gerisinde hep aynı dış ve iç sömürme bulunmaktadır. Aynı Turancı, Mukaddesatçı ikilisi vardır, bunlarınsa yıkamadığı boy hedefi Atatürk'tür. O'nun devrimleridir. 6/7 Eylül'de İstanbul'u talan edenler, 27 Mayıs'da saklanacak delik arayanlar, Gültepe'de, Bursa'da T.I.P.'e saldıranlar, öğretmen dövenler, 16 Şubat günü Kanlı Pazarda cihat açanlar, büyük insan, eşsiz Yargıç İmran Öktem'in cenazesinde cami duvarını kırletenler hep bunlardır. Emperyalizmin, dış gâvurun ve onun iç ortaklarının, ve de

büyük toprak ağalarının bilingsiz âletleridir bunlar.

Bunları oy makinesi olarak, bunları oy verdirmemek için kullanmak isteyenler gaflet içindeler, uyandırmak istedikleri gaflet ve cehalet devri, uyandırmak istedikleri kara kuvvet Koca Osmanlı İmparatorluğunu çöktüren, Fatih torunlarını göçmen olarak sürdüren bir güçtür. Dr. Şefik Hüsnü'nün temsil ettiği sosyalist akım için (1925) «kara kuvvet bizim de burjuvazinin de düşmanıdır». 6/7 Eylül'de uyanan dev yarın zengin mahallelerine, sosyetik kozmopolitlere yâni komprador burjuvaziye de saldırabilecektir. Bilimsel sosyalizm yönteminden yoksun bir İdris Küçükömer bu nedenle «kara kuvveti ve temsilcilerini» sol saymağa, Atatürk devrimciliğini ise sağda görmeğe varmaktadır.

Şüphe yoktur ki bu saldırılara katılanların büyük kısmı aldatılmış temiz halk çocuklarıdır, İmran Öktem'in cenazesinde yakalananlar arasında işçi de vardır. Hatta ve hattâ şüphe yoktur ki Bozkurtçular, Komandolar arasında aldatılmış tertemiz kardeşlerimiz vardır. Zaten Hitler'in yaptığı gibi Türkeş de hep milliyetçilikten ve toplumluculuktan söz etmektedir. Ancak toplumu cilası kazanınca Atatürk düşmanlığı ve aynı anlama gelen emperyalizm usaklığı sırtına taşınmıştır.

Atatürk Büyük Mecliste 1 Aralık 1921 günü der ki:

«Büyük hayaller peşinden koşan, yapamıyacağı şeyleri yapar gibi görünen sahtekâr insanlar değiliz. Efendiler; büyük ve hayalî şeyleri yapmadan yapmış gibi görünmek yüzünden bütün dünyanın hasımlığını, garazını, kinini bu memleketin ve bu milletin üzerine çekti. Biz panislamizm (islâmcılık) yapmadık. Belki, «yapıyoruz, yapacağız» dedik. Düşmanlar da «yaptırmamak için bir an önce öldürelim!» dediler. Panturanizm (Turancılık) yapmadık! «Yapamız, yapıyoruz, yapacağız» dedik ve yine öldürelim dediler!.. Biz böyle yapmadığımız ve yapamıyacağımız kavramlar üzerine koşarak düşmanlarımızın sayısını ve üzerimizde olan baskıyı artırmaktan ise tabii hadde, meşru hadde dönelim. Haddimizi bilelim. Binaenaleyh efendiler, biz hayat ve istiklâl isteyen milletiz.»

Atatürk Büyük Nutkunda der ki:

«Parti dini fikir ve itikatlara hürmetkârdır.» Düsturunu bayrak olarak eline alan kişilerden, iyiniyet beklenebilir miydi? Bu bayrak asırlardanberi, cahil ve mütaassıpları, hurafeperestleri aldatarak özel maksatlar sağlamaya kalkışmış, onların taşıdığı bayrak değil miydi? Türk milleti asırlardanberi sonsuz felâketlere, içinden çıkabilmek için büyük fedakârlıklar gerektiren, pis bataklıklara hep bu bayrak gösterilerek sevk olunmamış mıydı? Cumhuriyetçi ve ilerici olduklarını zannettirmek isteyenlerin; aynı bayrakla ortaya atılmaları, dinî taassubu galeyana getirerek, milleti cumhuriyetin, ilerleme ve yeniliğin tamamen aleyhine teşvik etmek değil miydi?»

Türk subayı, Atatürk'ün istiklâl ve cumhuriyeti emanet ettiği gençlik neredesiniz!

TÜRK SOLU : Haftalık Gazete ● Sahibi : Şerif Tekben ● Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü : Bora Gözen ● İdare Yeri, Yazışma ve Abone
Adresi : Babıâli Cad. No. 29 İstanbul, Telefon : 27 39 61 ● Ankara
Temsilciliği : Ahmet Say ● Dizgi, Baskı : Son Saat Matbaası ●

İstanbul Dağıtımı : Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel: 27 89 49
● Anadolu Dağıtımı : GA - ME - DA ● Yıllık Abonesi : Yurt İçi
40 TL., Avrupa uçak : 80 TL., Amerika uçak : 170 TL. ●
İlan : Santimi 20 TL., Yayın İlanları yüzde elli (% 50) indirimlidir.